

R E F E R A T

Representantskapsmøte

Bergen, 3. – 4. juni 2002

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

INNHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Talerliste	3
Åpning	4
Godkjenning av møteinnkalling	6
Godkjenning av dagsorden	7
Godkjenning av forretningsorden	7
Utdeling av LOs kulturpris 2001	8
Beretning for 2001	10
Regnskap for 2001	11
Pensjonspolitikk	20
Rekruttering	30
Avslutning	36
Navneliste	38

TALERLISTE

	Side
Gerd-Liv Valla	4, 36
Jens Hoel	5
Per Gunnar Olsen	8, 20, 29
Juel Stubberud	9
Roar Flåthen	10
Bente N. Halvorsen	11, 19
Helge Bettmo	18
Brit Renngård	19
Gro Standnes	24
Jan Davidsen	24
Toralf Nilsen	25
Ulrik Sverdrup	26
Gunhild Johansen	26
Boye Ullmann	19, 27
Finn Erik Thoresen	30

SAK 1: ÅPNING

Landsorganisasjonen i Norge holdt ordinært representantskapsmøte mandag 3. juni og tirsdag 4. juni i Bergen Kongresssenter.

Møtet ble åpnet av LOs leder Gerd Liv Valla, som ønsket velkommen til Representantskapsmøtet som holdes i Bergen.

Gerd-Liv Valla, LOs leder:

Det er tradisjon at Representantskapsmøte en gang i kongressperioden holdes utenfor Youngstorget. Vestlandet stod i år for tur, Bergen var et naturlig valg. Vi har lagt opp dette representantskapsmøtet på en litt annen måte en tidligere. Som vanlig skal vi behandle regnskap og beretning på dette vårmøtet. Så skal vi behandle et tema som etter at vi avholdt LO kongressen i fjor, bare har blitt mer og mer aktuelt og det er pensjonsspørsmålene og så tar vi opp tråden fra kongressen når det gjelder et annet viktig tema, nemlig rekruttering. Det som kanskje er litt spesielt denne gangen her, det er at vi skal ut. Vi skal ut i Bergen i morgen og vises. Vi skal treffe Bergensere, så mange som mulig, både medlemmer og andre. Vi har lagt opp til et omfattende program for bedriftsbesøk for en del av oss, og for de som ikke skal på bedriftsbesøk så håper jeg at vi skal sette farge på Bergen, på torvallmenningen og andre steder. Det er visst dette som kalles profilering. Og det håper jeg at vi skal få til i morgen på en fin måte.

Kjære representantskap sist vi var samlet den 5. februar så var det årets tariffoppgjør som stod på programmet. Vi vedtok da de overordnede prinsippene for de forbundsvise forhandlingene. Vårt hovedanliggende det var å skape større rettferdighet, vi krevde særskilte løft for de lavtlønnede, vi krevde større rettferdighet for kvinner, vi krevde at grupper som hadde kommet dårlig ut skulle det tas et særskilt løft for og vi krevde at alle skulle ha sin rettferdige del av verdiskapningen. Oppgjøret er ikke ennå i havn ennå i alle områder, men så langt kan vi vel slå fast at vi er i ferd med å gjennomføre et historisk godt lønnsoppgjør for våre medlemmer. Vi har satt lavtlønnsproblemet skikkelig på dagsorden, flere og flere snakker om betydningen av en lønn til å leve av, snakker om ei anstendig lønn. Vi har kommet et godt stykke på veg når det gjelder å skape større rettferdighet på pensjonsområdet. Vi har kommet igjennom forhandlinger og meklinger, men på et område så var det nødvendig med en langvarig konflikt. Og det var i hotell- og restaurantområdet. Det var kanskje ikke overraskende når vi har hørt og vet hva slags forhold som er i bransjen, så var kanskje ikke det så overraskende at det der endte ut med en konflikt.

Vil og nevne at det i dag så er våre medlemmer i Arbeiderbevegelsens Presseforbund de er da ute i konflikt i og med at de har dobbeltmedlemskap i Norsk Journalistlag samtidig som de er medlemmer hos oss.

Tilbake til Hotell- og Restaurant. Etter en langvarig og tøff konflikt så endte dette godt. De fikk uttelling for den belastningen som det er å gå ut i streik, og det må være et tankekors for alle de som tror at de kan stå alene. Og det bør kanskje være en spesiell tankevekker for de som står på sidelinjen og ser sine kolleger ta ekstrabelastningen. En belastning som de uorganiserte og i stor grad for nytte godt av. Vi forstår vel alle forbitnelsen til de som står streikevakt i ukevis for 200 kroner dagen, mens deres uorganiserte kolleger jobber, tjener penger og etterpå for de samme tilleggene. Jeg vil bruke denne åpningen her til å gi ros til hotell- og restaurant, til Jens, dine med tillitsvalgte og medlemmer som har gjort en imponerende jobb på vegne av oss alle. Vi er stolt over den innsatsen som dere har gjort og vi skal trå til med det som trengs for at det forbundet skal ha livskraft videre og det vet vi at dere

har. Jens har bedt om på åpningen av dette repskapet å få lov til og si noen ord til dere og jeg regner med at jeg har Representantskapet med meg når jeg lar Jens få ordet til åpningen her. Jens værsgod.

Jens Hoel, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet:

Ja takk for at jeg for lov til å takke. Og takk for avslutningen på innlegget ditt. Det høstes løfterikt ut "vi skal trå til med den støtta som trengs". Vi er jo i den heldige stillinga at vi har så "smilende" arbeidsgivere. Vi har arbeidsgivere som kommer fra servicebransjen, dem har som fag å smile og se imøtekommende ut. Og vi som servicearbeider vi har det som fag vi og så det går jo opp i opp omtrent. Men vi møtte arbeidsgivere den gangen her som gamblet med at vi hadde dårlig råd og til tross for at dem hadde kjent kravene våres i to år og de konkrete kravene i tre måneder så gamblet de med at selv om de ikke imøtekom hovedkravene våres i det hele tatt så ville vi bøye nakken å ta det vi fikk. Vi møtte arbeidsgivere som var reisende ovenfor sine egne medlemmer/arbeidsgiverne i å flytte grensene for streikebryteri. Den kampen er vi ikke ferdig med ennå. Vi krever av arbeidsgiverne at de viser respekt for Hovedavtalen og Hovedavtalens nye bestemmelser. Vi var utsatt for arbeidsgivere den gangen her som ikke ville ha en løsning. Vi mistenker arbeidsgiverne for at de egentlig ønsket seg en ny og uorganisert arbeidsstokk. Fem uker i streik for ubekvemstillegg sier noe om arbeidslivet av i dag og hva vi må forberede oss på. Så mye om "the bad guys".

Resultatet; alle veit at det var ubekvemstilleggene som var hovedkravet våres. Det var først og fremst det vi streiket for, og vi kan si i dag at vi oppnådde 75 % av kravene våres. Vi ga arbeidsgiverne et alternativ til bare utviding av tiden til et alternativ med kombinasjon av utviding av tida og økte tillegg. Og det eneste vi ikke fikk av det var at vi ikke klarte å få utvidet tida for kveldstilleggene. Men jeg vil si; vi oppnådde 75 % av resultatet det virker som medlemmene er særskilt fornøyd, jeg har snakket med to som er misfornøyd. Og hvis vi sier to av tohundre så skulle det bli 99 % som er fornøyd. Men det får vi vite 7. juni. Hvordan er det mulig for et lite, dårlig organisert forbund å gjennomføre og streike i 5 uker for å få gjennomført et krav som andre har problemer med.

Det er tre grunner til at vi klarte det. For det første så hadde kravet støtte i befolkningen. Fra før så var vi symbolet på de lavtlønnede, gjennom denne streiken så ble befolkningen også klar over de lave ubekvemstilleggene vi har. Og vi skal huske at når vi har en gjennomstrømning i medlemsmassen på 4000 hvert eneste år som slutter i bransjen, så er det langt mer antagelig 10 000 og mer enn det som har jobbet og har hatt sitt yrke i bransjen hvert eneste år dvs 100 000 vis av befolkningen kjenner til forholdene i bransjen. Og hundretusenvis av befolkningen opp gjennom ønsker at vi skulle oppnå kravene våres og mer enn det. De ønsket at vi skulle få 150 % i uttelling. Det var den ene grunnen til at vi kunne vinne.

Den andre grunnen til at vi kunne vinne, var samholdet blant de streikende. Som forbund hadde vi hele tiden god kontakt med arbeidsplassene som var i streik. Vi hadde kontakt opptil to ganger hver dag. Vi besøkte så å si alle arbeidsplassene, jeg har brukt reisebudsjettet for tre år fremover under streiken. Og selv har jeg besøkt over halvparten av arbeidsplassene som var i streik. De fleste stedene var det arrangert medlemsmøter, pressekonferanser eller appeller osv. Jeg kom til en mellomstor by på østlandet uanmeldt der satt det to unge jenter som streikevakt på hver sin stol foran inngangen og jeg pratet litt med dem om at nå hadde streiken vart lenge ikke sant og i begynnelsen på mai har det ikke vært så mye bestillinger men nå kommer sommeren og da for nok arbeidsgiverne større problemer. Riktig nok så er det ikke så god inntjening på sommeren, det er lave priser og tilbudspriser, men da spratt hun ene opp og

sa at nei sommeren er den beste tiden hos oss. Restauranten går aldri bedre enn på sommeren. Også sa hun andre som satt på stolen ved siden av at det er fordi at vi er permittert. Og hun jobbet på den andre restauranten på hotellet. Sier du det sa jeg, er dere permittert. Ja hvert år er vi permittert. Jammen er det derfor vi tjener så godt da for at dere er permittert. Og sånn har arbeidslivet blitt, ikke bare i hotell- og restaurantbransjen. Man kjenner ikke situasjonen til den man jobber ved siden av. Man kjenner knapt nok hverandre, men med 5 uker i streik og plassert stuepike sammen med kokk, resepsjonist sammen servitør osv, osv. Så har folk blitt godt kjent på den arbeidsplassen og folk har oppnådd å opparbeide seg et samhold som vil vare langt utover den streiken. Og folk har, ikke minst våre medlemmer, blitt klar over de uorganisertes rolle og driver nå og presser og lokker og overtaler de uorganiserte til å organisere seg. Og det har vi sett mange resultater på.

Men den tredje årsaken til at det kunne gå bra og så bra som det gikk. Det var den solidariteten som er utvist fra fagbevegelsen. I fra LOs ledelse, fra Sekretariatet som hele tiden har fulgt streiken og fra LO sekretærene. I fra bevilgningene til hotell- og restaurantarbeiderforbundet fra forbundene, det er ingen nevnt, ingen glemt, men penger er makt og det var helt nødvendig og avgjørende for streiken de pengene som kom inn. Men allikevel aller viktigst den solidaritet som ble utvist lokalt. Bevilgninger, støtte arbeid, noen enkelt tillitsvalgte i andre forbund og LO lokalt. Sov mindre enn våre egne streikevakter. Så mye ansvar tok de på seg under denne konflikten. Jeg tror at den støtta vi har fått under den streiken her, må være noe av det største og mest omfattende støtte arbeid som har vært drevet under en streik. Til og med var det lokale foreninger som ba om å bli tatt ut i sympatistreik.

Noen ganger så føler jeg at jeg er leder for ikke en tradisjonell organisasjon i fagbevegelsen, men som leder av en kvinne- og homsebevegelse. Når ting kommer i bevegelse da beveger medlemmer seg hos oss, men som alltid etter alt ned på jorda når streiken er over. Og det er mulig at det er sånn fagbevegelsen vil se ut i fremtiden. I hvertfall innenfor servicebransjen, og det er mulig at vi vil oppleve konflikter der vi på forhånd vet at her trenger vi støtte. Her er en av forutsetningene for å komme i mål det er støtta fra resten av fagbevegelsen. Kampen for lavtlønte som Gerd Liv sa den er ikke over, på langt nær. Og den handler ikke bare om å vinne seire i tariffoppgjør. Like viktig er den næringspolitiske kampen og for våres del kampen mot kriminaliteten og useriøsiteten i arbeidslivet. Den kampen skal vi drive like intenst som vi driver tariffoppgjør og en streik. Og for det andre kampen for å organisere arbeidstakere. Under streiken så ble det på hver eneste arbeidsplass og lokal avdeling dukket opp ideer på hvordan man kan få iverksatt organisering i større omfang innenfor hotell- og restaurantbransjen. Hvis bare de 10% av de ideene som dukket opp der blir gjennomført, så vil vi skue en vei langt lysere i møte. Jeg takker for all støtte dere vil få kort den 7. juni når resultatet forhåpentligvis er i havn. Og ber dere om å bringe den støtta videre ut til lokalavdelingene deres, ber dere også om å huske den streiken som pågår nå blant journalistene og støtter dem. Takk.

SAK 1.1: GODKJENNING AV MØTEINNKALLING

Gerd Liv Valla viste til innkalling av 17.4.02, og saksdokumenter i etterfølgende sendinger.

Innkallingen ble enstemmig godkjent og Representantskapsmøtet lovlig satt.

SAK 1.2: GODKJENNING AV DAGSORDEN
Gerd Liv Valla la frem Sekretariatets forslag til

DAGSORDEN

1. Åpning
2. Utdeling av LOs kulturpris
3. Beretning for 2001
4. Regnskaper for 2001
5. Pensjonspolitik
6. Rekruttering

Forslag til dagsorden ble enstemmig godkjent.

SAK 1.3: GODKJENNING AV FORRETNINGSORDEN
Gerd Liv Valla la frem det tradisjonelle forslaget til forretningsorden i fem punkter.
Forslaget til forretningsorden er uforandret fra tidligere representantskapsmøter:
Det var ingen merknader til forretningsorden.
Forretningsorden er som følger:

1. Møtets forhandlinger er åpne i den utstrekning Representantskapet ikke vedtar noe annet.
2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Unntatt fra innledningsforedrag, begrenses taletiden til 10 minutter første gang og 5 minutter andre gang.
Til forretningsorden gis ordet bare 1 gang og høyst 1 minutt for hver sak.
For øvrig kan det stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere.
3. Forslag leveres skriftlig og skal være undertegnet med vedkommendes navn.
Ingen nye forslag kan tas opp etter at strek er vedtatt. Forslag som ikke har tilknytning til den godkjente dagsorden, kan ikke behandles.
4. Alle vedtak skjer med alminnelig flertall. I tvilstilfelle, eller når 10 representanter forlanger det, foregår avstemmingen ved navneopprop.
5. I protokollen innføres bare forslagene og avstemningene samt vedtakene.
Såfremt Representantskapet ikke forlanger protokollen opplest, gis Sekretariatet fullmakt til å godkjenne protokollen.

Forretningsorden ble enstemmig godkjent.

Gerd Liv Valla foreslo Roar Flåthen til å lede møte i dag og i morgen.
Det var ingen merknader til forslaget.
Roar Flåthen valgt til møteleder.

SAK 2: LOs KULTURPRIS
Roar Flåthen ga ordet til Kulturutvalgets leder Per Gunnar Olsen for utdeling av LOs kulturpris for 2001.

Per Gunnar Olsen, kulturutvalgets leder:

Dirigent, kamerater. Vi skal nå dele ut LOs kulturpris for år 2001. I kriteriene for tildeling av prisen så er følgende:

"Kulturprisen tildeles personer, grupper, organisasjoner eller institusjoner som arbeider for å fremme arbeiderbevegelsens kultur. Prisen skal være en anerkjennelse for det verdifulle arbeidet som nedlegges for å skape kunnskap om og innsikt i den lokale arbeiderbevegelsens betydning. Med kulturbegrepet i denne sammenheng, menes også idretts- og fritidsaktiviteter."

Norsk Arbeidsmandsforbunds, avdeling 13 i Hedmark sammen med LO i Kongsvinger, er det som har fremmet forslaget om årets prisvinner og de sier blant annet følgende om prisvinneren:

Prisvinneren er mest kjent for sin uegennyttig innsats som trubadur, kåsør, historieforteller og Hans Børli-tolker, og har utallige ganger beriket forsamlinger med sin spesielle måte og sin gitar, og formidler arbeiderkulturen i videste forstand. Han har vært et naturlig og kulturelt midtpunkt i alle 1. maier, ikke bare i Glåmdalsregionen, men i hele Hedmark og utover fylkes- og Norges grenser. Han står for kvaliteter som er i en særklasse når det gjelder så vel det han framfører som bredden og allsidigheten i engasjementet.

Det som blant annet kjennetegner han er hans usedvanlige mangfoldige og omfattende engasjement for å bevare, formidle og skape kultur. Ikke bare i Hedmark, men også i samarbeid med gode krefter i Sverige og Finland. Derfor er hans innsats gjennom et langt liv også en nasjonal betydning. Han har samlet, skrevet og på andre måter formidlet verdifullt stoff om finneinnvandringen, arbeiderkulturen og det alminnelige bygdeliv i gammel tid. Han har preget kulturlivet i Hedmark i storparten av sitt voksne liv, og gikk i bresjen for å etablere et kultursamarbeid med både Finland og Sverige mange tiår før det på politisk hold ble satt på dagsorden.

Han er også litteratur- og kunstininteressert og har opparbeidet seg en privat samling av ca 11 000 bøker, samt en stor samling kunst. Han har et imponerende klipparkiv, og alt som er skrevet av og om mange lokale personligheter, er nøyaktig samlet og arkivert.

Han har laget 12 visehefter og rundt 30 publikasjoner/bøker med prosa, dikt og fortellinger som er flittig benyttet i foreningslivet, og han gir ut et lokalt blad som heter "Varden". Han har fått Kongsvinger kommunes kulturpris for sin mangfoldige innsats.

Politisk har han gjennom alle år vært aktiv i Kongsvinger Arbeiderlag, der han også er æresmedlem. Han tok blant annet initiativet til dannelsen av kulturstyre i Kongsvinger kommune lenge før nemndstrukturen ble lovfestet. I tillegg har han hatt utallige verv i utvalg, komiteer, styrer så vel faglig, politisk som frivillige og ideelle organisasjoner.

Det kan også nevnes at han var grenselos under krigen og aktiv i motstandsbevegelsen i distriktet, og senere fredsarbeid med gjenreisning.

La meg sitere forslagsstilleren til slutt, de sier:

"Han var og er fortsatt et utrolig JA-MENNESKE, som vi frykter det blir færre av i "markedskreftenes vinder".

Kulturprisen for 2001, som er en sjekk pålydende kr 25 000 og et vakkert bilde av Torstein Rittun, går til Juel Stubberud.

Ordet gikk så til *Juel Stubberud*.

Jeg holdt på å si som en gammel Glåmdøl ville ha sagt i en sånn situasjon, det var som faen. Det kom litt stille det siste ordet da. Det er klart at en situasjon, jeg har nå lovt å være kort og det har jeg jo vært i hele mitt liv, men skal jo også si noe fornuftig i en slik situasjon, og det mest fornuftige det er selvfølgelig og si at jeg skal være kort. Takk hjertelig, jeg er dypt ydmyk for det som har skjedd. Jeg hadde aldri regnet med noe sånt, da jeg jobbet med sånne ting så er det fordi jeg har tro på at det må skje.

Jeg har vokst opp i dette i hele mitt liv, som liten smågutt var jeg sønn til en far som satt i landsstyret for den første skog- og landarbeiderforeningen i Norge i 1927 og årene framover. I de dårligste årene som fantes. Han hadde til og med humor, for han sa en gang at; Da var Norge det fattigste landet i Europa, og hjemme hos oss var vi så fattige så jeg hadde ikke råd til å ha frisk luft inne.

Jeg har nettopp født ei bok, det vart ikke sagt så mye om det, en av mine største jobber har vel vært å være jordmor dvs fødselshjelper for bokutgivere. Det er kommet ei som er så fersk, som bare er en måned gammel og den heter Fredsriket. Den er skrevet som ei fredsbok og som en grensebok mellom to kommuner, en norsk og en svensk. Eda og Eidskog kommuner og jeg håper at Landsorganisasjonen vil ta vare på den. Og hvis dere ikke vil lese den, så har dere i alle fall plass i ei bokhylle.

Jeg må skynde meg og si da jeg enda har ordet, og jeg tror det var en gammel fagforeningsmann hjemme som, for sekretæren han skrev (30 år etterpå så fant jeg protokollen) og der stod det; "og så fikk en Karl Hansen ordet og beholdt det".

Jeg har hatt den store gleden av å være nær venn med Hans Børli, i 51 år. Jeg var kanskje hans nærmeste venn, det har i alle fall blitt skrevet det i biografien om han og det har gitt meg veldig mye. Og jeg vil avrunde med i alle fall et par små ting av han, hvis de vil høre på da. Ellers i en sånn situasjon så blir det med meg som med, vi har et fotballag i Kongsvinger, KIL A-lag – alle kjenner KIL? Og i en sånn situasjon så blir det med meg som i KIL, jeg blir målløs. Jeg kan da betro dere, jeg har litt frist, jeg har billett som gjelder fram til kl 15.30.

Juel Stubberud fremførte to sanger fra Hans Børli's diktsamling.

Dirigenten la frem kjøreplan for møtet.

SAK 3: BERETNINGEN 2001

Roar Flåthen foreslo at hvert kapittel blir tatt opp, altså hovedoverskriftene, og at ordet kan tas underveis og at beretning tas opp helt til slutt.

Roar Flåthen fortsatte med å ta opp beretningen for 2001 kapittel for kapittel slik:

TARIFFPOLITISKE SAKER

SYSSELSETTINGSPOLITIKK

MILJØPOLITIKK

LIKESTILLINGSPOLITIKK

NÆRINGSPOLITIKK

HOVEDAVTALENE

DEMOKRATI

ARBEIDSRETT

OPPLÆRING – UTDANNING – FORSKNING

BOLIGPOLITIKK

INTERNASJONALT ARBEID

STORTINGSVALGET 2001

ORGANISASJONSARBEID

BANK OG FORSIKRINGSSPØRSMÅL

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER

MEDIA

LOs EGEN ORGANISASJON

REPRESENTASJON

DISTRIKTSKONTORENE

STATISTISK OVERSIKT

Ingen merknader til beretningen for 2001.

LOs beretning for 2001 ble enstemmig godkjent og innstilles til Kongressen 2005.

SAK 4: REGNSKAPER FOR 2001

Roar Flåthen ga så ordet til hovedkasserer Bente N. Halvorsen.

Bente N. Halvorsen, LOs hovedkasserer:

Dirigent, representantskap, det blir alltid litt styr når vi skal rigge opp til gjennomgang av regnskapene våre, men jeg håper dere har forståelse for det. Slik at alle for se det som blir presentert.

Representantskapet har fått tilsendt regnskaper som skal godkjennes i møtet.

Rekkefølgen når det gjelder godkjenning blir:

- 1) Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse – regnskapet er framlagt på vegne av styret i pensjonskassen som består av sekretariatet supplert med to representanter for de ansatte som er tilsluttet pensjonskassen.
- 2) Utdanningsfondet og Sykelønnsordningens Fond – to datterselskaper som inngår i konsernet LO og hvor sekretariatet legger fram regnskapene.
- 3) Og til slutt regnskapet for morselskapet LO og konsernet LO. Som også er avgitt av Sekretariatet.

I tillegg legges regnskapet for Opplysnings- og utviklingsfondet fram til orientering. Regnskapet er avlagt av LOs fondsstyre med Sekretariatet som godkjenningssinstans. Dette medfører at jeg kommenterer ikke dette regnskapet ytterligere.

I det etterfølgende vil jeg i hovedsak gjennomgå regnskapet for morselskapet LO og konsernet LO. Og til slutt vil jeg gi noen kommentarer til de øvrige regnskapene som er framlagt til godkjenning.

Nytt av året er at konsernet LO består av 6 datterselskaper i tillegg til morselskapet mot tidligere 3 regnskaper.

Fra før hadde vi

- 1) Utdanningsfondet
- 2) Sykelønnsordningens Fond
- 3) Fagbevegelsens Investeringselskap AS

I tillegg har vi for 2001 fått

- 4) Sørmarka kurs og konferansesenter og
- 5) Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole i Ringsaker – som begge er omgjort til aksjeselskaper i 2001 hvor LO eier alle aksjene samt
- 6) LO-IT Fagbevegelsens kompetansesenter som også er konsolidert som datterselskap p g a at eierandelen vår oversteg 50 % i 2001.

Det siste vil kun gjelde for 2001 for vi har avhendet aksjer tilstrekkelig til at vi fra dette året her igjen vil ha en egenandel som er lavere enn 50%. Og det medfører at LO-IT igjen kan behandles etter egenkapitalmetoden for 2002.

I tillegg til datterselskapene har vi også de tilknyttede selskapene eller felles kontrollert virksomhet som består av

- 1) LOs Opplysnings- og utviklingsfond
- 2) LO –huset på Gardermoen og
- 3) Kompetansereformen

Disse regnskapene er vurdert etter egenkapitalmetoden, d v s at LOs andel av resultatet er vist under finansposter i resultatregnskapet, mens eiendelene kommer fram under finansielle anleggsmidler i balansen.

Vi går så over på resultatregnskapet for LO og starter som sedvanlig med kontingentutviklingen.

Dette regnskapet ligger nå bak det rød skille arket i det regnskapsheftet dere har fått tilsendt.

Bildet viser den reelle kontingentutviklingen de siste 4 år – den er noe forskjellig fra hva som er regnskapsført.

Forskjellen oppsto som følge av den tidlige regnskapsavslutningen vi hadde i 2000 p g a kongressen som skulle avholdes i mai. Vi måtte legge avslutte et regnskap før vi hadde fått de siste kontingenttall fra forbundene.

Estimatet vi brukte gjenspeilte ikke helt den betydelige kontingentsvikt som faktisk var til stede i år 2000. I regnskapet for 2000 opererte vi derfor med en for høy kontingentinntekt.

Det viste seg nemlig at når forbundene hadde lagt fram sine revisjonsbekreftede tall så totaltallet når det gjaldt kontingenten til LO om lag 3 millioner kroner lavere enn hva vi hadde regnskapsført.

Regnskapsteknisk ble den differansen ført som reduksjon av kontingentinntektene for 2001 – og det medfører lavere regnskapsført kontingentinntekt i 2001 enn for 2000, mens det egentlig skulle vært en kontingentøkning i 2001 i forhold til året før.

Men det er likevel ikke til å undervurdere at selv med kontingentvekst i 2001 er den så lav at den ikke dekker lønns- og prisstigning.

Dette er bekymringsfullt spesielt fordi kontingentinntektene er vår fremste suksessfaktor. De viser i hvilken grad vi har hatt suksess når det gjelder å knytte til oss yrkesaktive medlemmer som gir grunnlaget for LOs styrke.

Når det gjelder

ANDRE DRIFTSINNTEKTER

En spesifikasjon som er gjort i note 3 - andre driftsinntekter består av for LOs del av diverse kostnadsrefusjoner, leieinntekter og andre tilskudd på til sammen 10,8 millioner kroner, i tillegg så er det regnskapsført 30,2 millioner som gjelder NORAD og UD-midler som disponeres av IFS til faglig solidaritetsarbeid. Til sammen blir dette 41 millioner kroner. I konsernet har vi i tillegg har vi driftsinntekter på Sørmarka og Ringsaker til sammen 28,9 millioner kroner, mens driftsinntektene til LO-IT var på 106,8 millioner kroner. De siste driftsinntektene er netto, og det vil si at interne overføringer er trukket fra. Eksempelvis kjøpte LO tjenester fra LO-IT i størrelsesordenen 12 millioner kroner i 2001. Totale driftsinntekter beløper seg derfor til 176,67 millioner kroner i konsernet.

Hva gjelder driftskostnadene, så - har det vært en betydelig økning i personalkostnadene i 2001, totalt 14 millioner kroner fra 2000.

Halvparten av de 14 millioner kronene skyldes økte lønnskostnader og den andre halvparten økte pensjonskostnader. I tillegg til ordinære lønnsreguleringer kommer også resultatene etter valgene på kongressen inn her.

Etter at Sørmarka og Ringsaker er omgjort til egne aksjeselskaper har vi bare eiendommen i Kristiansand som fast eiendom i morselskapet. Avskrivninger på nærmere 3 millioner kroner omfatter hovedsakelig driftsmidler.

Når det gjelder andre driftskostnader viser vi til note 6 som viser at - på de fleste hovedposter er det redusert forbruk i 2001 kontra 2000, - med unntak for avsetning til LO-kongressen hvor vi har økt avsetningen med 1 million kroner til 5 millioner kroner. Dette har vi gjort på bakgrunn av erfaringene i forbindelse med kongressen i 2001 samt en kostnadsøkning på 2 millioner kroner til internasjonalt faglig arbeid

Ser vi på kostnadene i konsernet så kommer datterselskapenes lønnskostnader inn med vel 53 millioner kroner i tillegg til morselskapet. Vi har også over 49 millioner kroner ekstra til avskrivninger på immaterielle eiendeler og driftsløsøre i datterselskapene.

Datterselskapene representerer en økning i andre driftskostnader på 65 millioner kroner. Økningen kommer som følge av at antallet datterselskaper er økt fra 3 til 6.

Driftsresultatet for morselskapet i LO var negativt, minus 7 millioner kroner. Men det positive var at dette tallet ligger nesten 2 millioner kroner lavere enn godkjent budsjett. Vi har også tatt med 1999 for sammenlikningen skyld fordi 2000 var noe spesiell på grunn av de store nedskrivningene på eiendommene Sørmarka og Ringsaker som følge av taksten i forbindelse med etableringen av aksjeselskapene. Driftsresultatet for konsernets del vil alltid være preget av at inntektene til to av datterselskapene, nemlig Sykelønnsordningens Fond og Utdanningsfondet, ikke er klassifisert som driftsinntekter. Inntektene i disse er renteinntekter og derfor klassifisert som finansinntekter.

RESULTATANDEL DATTERSELSKAPER

I henhold til Regnskapsloven skal datterselskapene regnskapsføres etter "bruttometoden" det vil si at inntekter og kostnader skal komme fram. Resultatandelen i LO representerer datterselskapenes totale over- og underskudd, i vårt tilfelle vil det si 14,9 millioner kroner, som er fordelt slik

- Utdanningsfondet av et overskudd på 14,8 millioner kroner
- Sykelønnsordningens fond et overskudd på 12,0 millioner
- Investeringselskapet vår andel av underskuddet, som er på 13,4 millioner kroner og
- LO-IT hvor vår andel av overskuddet, 1,5 millioner kroner.

Når det gjelder resultatene på Sørmarka og Ringsaker ble det foretatt avsetninger til forventet tap i år 2000.

Deres resultat er dermed ført mot disse avsetningene og får ingen resultateffekt for 2001.

I konsernet er det som sagt ingen datterselskaper.

RESULTATANDEL TILKNYTTETE SELSKAPER

De tilknyttede selskaper regnskapsføres i morselskapet etter egenkapitalmetoden, det vil si bare over- eller underskudd blir regnskapsført. Totalt er det et underskudd på 5,4 millioner kroner som i hovedsak skyldes:

Opplysnings- og utviklingsfondet med minus med 5,0 millioner og kompetansereformen med minus 400 tusen.

Det er vanskelig å sammenlikne 2000 med 2001 på grunn av de store ekstraordinære finansinntektene vi hadde i år 2000 som følge av salget av Vår Bank og Forsikring. Det vil vi også erfare i forhold til neste punkter både andre finansinntekter og årsresultat.

I konsernet har Investeringselskapet et tilknyttet selskap, nemlig A-pressen, som gikk med underskudd i 2001, konsernets andel av dette underskuddet, 10,6 millioner kroner, utgjør differansen mellom resultatandelene for de tilknyttede selskapene i morselskapet og konsernet.

Resultatandelen i konsernet er da på minus 16 millioner kroner.

Vi går videre til ANDRE FINANSINTEKTER OG -KOSTNADER

LOs finansinntekter er på 103,7 millioner kroner, og inkluderer finansinntekter fra Folkets Hus Fond på 7,8 og IFS med 600 tusen.

Til fradrag går 4,9 millioner kroner i finanskostnader og 1,9 skyldes lån til Sykelønnsordningens Fond og 3 millioner kroner er en avsetning i Folkets Hus Fond.

For konsernets del, har vi i ett tillegg på 61,6 millioner kroner

- hvor finansinntektene i Utdanningsfondet utgjør 31,1 millioner kroner,
- finansinntektene i Sykelønnsordningens fond er på 29,0 millioner kroner,
- og med finansinntekter fra andre datterselskaper blir totalen 61,6 millioner kroner,
- til fradrag får vi i tillegg her rentekostnader i forbindelse med lån som investeringselskapet vårt har i Sparebanken Nord og LO på til sammen 3,6 millioner kroner.

Overskuddet i LO er på 101,3 millioner kroner.

- mens overskuddet i konsernet er på 100,4 millioner kroner.

Det skyldes at mens en i LO kun har regnskapsført LOs andel av underskuddet i investeringselskapet, kommer det totale underskuddet til uttrykk i konsernet.

Det er foreslått følgende disponeringer av overskuddet

- Kampfondet styrkes med 50 millioner kroner,

- for øvrig disponerer de enkelte fond sine egne overskudd., slik
- Folkets Hus Fond tilføres 3,6 millioner kroner
- Opplysnings- og utviklingsfondet, reduseres med 5,0 millioner kroner
- Øvrige fond økes med 360 tusen og
- Annen egenkapital styrkes med 52,4 millioner kroner
- Totalt 101,3 millioner.

Så går vi over til BALANSEN

Og starter med
VARIGE DRIFTSMIDLER

I morselskapet har det skjedd en reduksjon når det gjelder fast eiendom på 31,8 millioner kroner slik at det pr 31.12.2001 er kun fast eiendom bokført med 1,3 millioner kroner. I tillegg så har vi driftsløsere med 3,7 millioner kroner.

I konsernet har vi immaterielle anleggsmidler i LO-IT på 11,9 millioner kroner og også en utsatt skattefordel samme sted på 3,5 millioner. Bygningsmassen på Sørmarka og Ringsaker er bokført til en verdi på 43,5 millioner kroner. Driftsløsere i datterselskapene er på til sammen 10,4 millioner.

Vi går så videre til de FINANSIELLE ANLEGGSMIDLENE våre.

INVESTERINGER I DATTERSELSKAPER

Våre investeringer i datterselskaper hadde pr 31.12.2001 en verdi på totalt 1 milliard og 24 millioner kroner som er fordelt slik:

- Sykelønnsordningens fond ,	404 mill kr
- Utdanningsfondet,	426 mill kr
- Verdien av våre aksjer i investeringsselskapet,	129 mill kr

inkludert her i andre er:

- Sørmarka	27,4 mill kr
- Ringsaker	9,3 mill kr og
- LO-IT	27,0 mill kr

INVESTERINGER I TILKNYTTETE SELSKAPER

Når det gjelder de øvrige finansielle anleggsmidlene utgjør de tilknyttede selskaper samlet 45,3 millioner kroner hvorav Opplysnings- og utviklingsfondet står for 44,3 millioner. Den resterende millionen er fordelt mellom LO huset på Gardermoen og Kompetansereformen.

For konsernets del kommer i tillegg - investeringene som investeringsselskapet vårt har gjort i A-pressen.

INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER

Andre investeringer i aksjer og andeler går fram av note nr 9, og viser en økning på 1,9 millioner kroner i 2001 til totalt 254,7 millioner kroner hvor aksjene i SpareBank 1 gruppen på 244,8 millioner er den største posten.

Lån til datterselskaper beløper seg til 87,7 millioner kroner og er spesifisert i note 15.

I løpet av 2001 økte pensjonsmidlene til 50,4 millioner kroner.

Siste post under finansielle anleggsmidler er ANDRE FORDRINGER

- Posten inkluderer lån, obligasjoner og innskudd på til sammen 384, 4 millioner hvorav lån til SpareBank 1 gruppen utgjør 306.

For konsernets del kommer i tillegg ansvarlige lån på til sammen 320,3 millioner kroner og omfatter lån ytt av Utdanningsfondet og Sykelønnsordningens fond.

Når det gjelder OMLØPSMIDLER og kundefordringer som består av utestående kontingent pr 31.12. i året., på til sammen i underkant av 18 millioner kroner. Posten er redusert kraftig fra i fjor noe som skyldes at oppgjør er foretatt i forhold til flere forbund enn ved regnskapsavslutningen i fjor.

Går vi videre til BANKINNSKUDD og KONTANTER

Så har vi beløp på nærmere 1 milliard og 56 millioner kroner og her befinner 10,6 millioner kroner seg på distriktskontorene, 42,3 millioner kroner i Folkets hus fond, og 12,9 millioner kroner er i IFS.

Resten, 990 millioner kroner er LOs kasse-, post- og bankbeholdning.

Når det gjelder konsernet som har en bankbeholdning på 1 milliard 576 millioner kroner skyldes tillegget bankbeholdningene i henholdsvis Utdanningsfondet på vel 266 mill kr, Sykelønnsordningens fond på vel 226 mill kr og i de øvrige datterselskaper på nærmere 27 mill kr.

Totalt er LO i Norges eiendeler pr 31.12.2001, 2 milliarder og 940 mill kr, mens konsernet LO har eiendeler på til sammen 3 milliarder og 9 mill kr.

Egenkapitalen til LO er plassert i fond og som annen egenkapital.

Fondene er på til sammen 935 mill kr, og fordeler seg slik :

- Kampfondet 700 mill kr
- Folkets Hus Fond, 109,4 mill kr
- Opplysnings- og utviklingsfondet, 44,5 mill kr
- Øvrige fond, 81,1 mill kr

ANNEN EGENKAPITAL er på 1.812,2 mill kr, som til sammen gir en total egenkapital på vel 2 milliarder 747 mill kr.

Vi har ikke gjort den samme inndelingen på konsernsiden av balansen., her nytter vi kun benevnelsen annen egenkapital.

Den er på 2 milliarder og 791 mill kr hvorav 44 mill kr av disse tilhører minoritetsinteressene i investeringsselskapet og LO-IT, med andre ord andre fagforbund.

vi går så over til AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSE og ANNEN LANGSIKTIG GJELD

Pensjonsforpliktelsene er på 38,9 mill kr og gjelder vår andel av forpliktelsene vi har i forhold til de av våre pensjonister som inngår i den gamle pensjonskassen.

Disse forpliktelsene er blitt økt med vel 1,4 mill i kr fra år 2000.

Under "andre avsetninger for forpliktelser" kommer garantiansvaret vi har i forhold til pensjonister i andre forbund og foreninger som har rettigheter i den gamle pensjonskassa

- størrelsen på forpliknelsen er 63,2 mill kr, en nedgang på 1,6 mill kr fra 2000.

- I tillegg ligger også avsetningen til kongressen 2005 med 5 mill kr.

Det gir totalt avsetninger for forpliktelser på til sammen vel 107 mill kr.

Under langsiktig gjeld har vi

- et lån i Sykelønnsordningens fond på 14,5 mill kr

Totalt langsiktig gjeld er for LO 71,6 mill kr mens den er på 104,9 mill kr for konsernets del.

Summen av egenkapital og gjeld blir dermed 2 milliarder 940 mill kr for morselskapets del – og 3 milliarder og 9 mill kr for konsernet.

Vi er nå kommet til veis ende når det gjelder LOs regnskap.

Til slutt vil jeg gå litt inn på de andre regnskapene som skal godkjennes av Representantskapet og som ligger først i regnskapsheftet som dere har fått tilsendt.

Når det gjelder den

DEN NORSKE FAGORGANISASJONS PENSJONSKASSE

Så viser oversikten utviklingen når det gjelder våre forpliktelser.

I regnskapet opererer vi med estimerte forpliktelser som er aktuarberegnet av SpareBank1.

Vi hadde en liten økning de estimerte forpliktelsene i 2001 i forhold til 2000.

Går vi så videre til UTDANNINGSFONDET

Er den totale avkastningen på kapitalen på 31,1 mill kr som var en økning fra fjoråret på vel 5 mill kr.

Det ble utbetalt stipender for 2001 på vel 15 mill kr, en økning på 2,5 mill kr fra året før.

Andre kostnader som administrasjonskostnader og bevilgninger var på totalt 1,3 mill kr.

Overskuddet på 14,8 mill kr - dekker regulering av grunnkapitalen som er basert på prisveksten og regulering av stipendfondet.

For 2002 er stipendfondet som skal nyttes til utdanningsstipender på 18,3 mill kr.

Til slutt har vi SYKELØNNSORDNINGENS FOND

Avkastningen på kapitalen var i 2001 29 mill kr eller 4,5 mill kr høyere enn i 2000.

Vi har betalt en fast premie til fritidsforsikringen de siste 4 årene på nærmere 17 mill kr. Dette medfører et overskudd i regnskapet for 2001 på 12 mill kr som i sin helhet tilføres egenkapitalen.

Så med dette på vegne av Sekretariatet legger jeg fram følgende regnskaper:

- Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse
- Utdanningsfondet
- Sykelønnsordningens Fond
- Landsorganisasjonen i Norge

Og til slutt til orientering

- Opplysnings- og utviklingsfondet

Og viser til innstillingen fra Sekretariatet. Takk for oppmerksomheten.

Dirigenten takket Bente for en grundig og fullstendig redegjørelse for LOs regnskap og ga ordet til Helge Bettmo for revisjonsrapport.

Helge Bettmo, Ernst & Young:

Dirigent, representantskap. Vi har ikke mindre enn fire revisjonsberetninger. Jeg skal skuffe forsamlingen med at jeg ikke vil referere alle fire. Men jeg kan i hvertfall fortelle at alle er det vi kan kalle standard revisjonsberetninger. Dvs at de ikke inneholder presiseringer eller forbehold av noen art. Når det gjelder hovedberetningen så fremgår det av den at vi har revidert årsregnskapet for Landsorganisasjonen i Norge for regnskapsåret 2001 som viser et overskudd på 101 millioner 322 tusen for organisasjonen og et overskudd på 100 millioner 431 tusen for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen for fortsatt drift, forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantfremstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av Sekretariatet. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav. Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjonen omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjon i årsregnskapet, vurderingen av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige rengskapestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjon av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk omfatter revisjonen også en gjennomgåelse av organisasjonens formueforvaltning og regnskap som interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon i et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse. Vi mener at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for organisasjonen som konsernets økonomiske stilling 31. desember 2001 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering av dokumentasjon og regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge. Opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter. Alle fire beretninger er undertegnet av Ernst & Young i Oslo den 13. mai 2002. Takk.

Dirigenten takket Helge Bettmo og ga ordet til leder av LOs revisjonsutvalg, Brit Renngård.

Brit Renngård, LOs revisjonsutvalg:

Dirigent, jeg skal få lese LOs revisjonsutvalgs innberetning til regnskapene for 2001. LOs revisjonsutvalg har i perioden utført sine oppgaver i henhold til LOs vedtekter og vedtatte retningslinjer. Når det gjelder utvalgets virksomhet utenom regnskapene så vises det til omtalen av utvalget i LOs beretning for 2001. Utvalget har gjennomgått LOs selskapsregnskap med underliggende regnskaper og LOs konsernregnskap med inkluderende regnskaper. Utvalget mener at LOs regnskaper gir et tilfredsstillende uttrykk for resultatet for 2001 og for den økonomiske stillingen pr 31.12.01. Utvalget har også gjennomgått regnskapet for Den Norske Fagorganisasjonens Pensjonskasse og mener at det gir et riktig bilde av situasjonen utfra aktuarmessige beregninger.

Oslo, 13.05.02 LOs revisjonsutvalg, Tom Røisi, Brit Renngård og Steinar Karlsen. Takk

Dirigenten ga ordet fritt. Boye Ullmann ba om ordet.

Representant nr 28, Boye Ullmann, Fellesforbundet:

Kjære repskap. Til kaffen i dag skal de fleste representanter bli stilt spørsmål om de tall som har blitt opplest av kassereren, så skal vi se hvordan det går. Nei, det handler litt om politikk. LO i Sverige de gikk ganske tidlig på børs, dvs med sine fond at man da gikk på børs for å få best mulig avkastning på sine fond. Så dette handler litt om politikk, nå tror jeg også i fagbevegelsen for det var en sånn bølge som gikk i noen forbund, kanskje i de fleste, om at man skal plassere pengene på børs for der med noen meglere for der for man best mulig avkastning. Men Enron skandalen tror jeg heldigvis har slått inn i fagbevegelsens egne rekker, og at optimismen på aksjer og utbytte av den, den tror jeg har dempet seg. Og det heldigvis gjenspeiler den debatten vi skal komme tilbake til på pensjon. Så jeg har kun et spørsmål på hvilken tanker man gjør seg i forhold til A-pressen? A-pressen vil vel noen hevde har kanskje forlatt en del av de ideologiske fundamentet man hadde tidligere, kanskje noen vil påstå det. Det som i hvertfall er helt sikkert er at A-pressen ASA er en stor aktør i markedet, og det tallet som står på minus 10 millioner har utvilsomt noe med TV 2 og TV Norge, og jeg vet ikke helt sikkert om det er noen som vil påstå at TV 2 og TV Norge er tufta på fagbevegelsens ideologiske fundamentet. Jeg er ikke sikker på det. Så dette her, har et ideologisk spørsmål. Vil mann gå vekk i fra A-pressa utfra? Eller vil man beholde det utfra kun at det har en markedsverdi? Som sagt det har noe med hvilke fundament vi har også til det. Så det er et spørsmål. Vil mann vekk fra det eller vil mann beholde det utfra at det er et avkastningsmuligheter?

Dirigenten spurte om det var flere som ønsket ordet. Det var det ikke og dirigenten ga Bente anledning til å besvare spørsmålet.

Bente N. Halvorsen, LOs hovedkasserer:

Ja dirigent, representantskap. Når det gjelder LOs "eierforhold" til A-pressen så er jo den nå overført til Fagbevegelsens Investeringssselskap. Det er et eget selskap som "disponerer og forvalter aksjene" som LO og forbundene har i A-pressen. Investeringssselskapet vårt har et eget styre, og i den sammenhengen at det er her vi diskuterer da fremtidig situasjon i A-pressen. Men vi har ikke hatt noen diskusjon i det styret som tilsier at vi skal avvike vårt eierforhold til A-pressen. Det har vi ikke gjort, men vi har en del synspunkter på aktivitet. Det kommer frem gjennom de behandlingene men som sagt er noe mer vekk fra LOs ordinære virksomhet i og med at vi har etablert investeringssselskap. Takk

Dirigenten takket Bente, gikk over på behandlingen av de fremlagte regnskapene og spurte om innstillingen kunne tas opp under ett. Det var representantskapet enig i.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Pause frem til kl 15.00

Dirigenten startet møtet igjen med innkomne søknader om permisjon. Det forelå følgende søknader:

Representant nr 76 Terje Falstad, NNN søkte permisjon for 04.06.02.

Representant nr 4 Bjørnar Lagesen, FLT søkte permisjon for 04.06.02

SAK 5: PENSJONSPOLITIKK

Dirigenten ga ordet til Per Gunnar Olsen.

Representant nr 138 Per Gunnar Olsen, Sekretariatet:

Det norske pensjonssystemet er i dag under endring. Vi står overfor en situasjon der det blir stadig flere eldre mennesker i landet som skal sikres en tilfredsstillende pensjonsdekning. I flere andre land, bl.a. Sverige har man foretatt omfattende forandringer i pensjonssystemet. I Norge arbeider den såkalte Pensjonskommisjonen med forslag til endringer av det norske systemet.

Partier og andre aktører vurderer hva de skal mene.

For LO blir dette svært viktig. Særlig synet på Folketrygdens framtid er et av de aller viktigste politiske stridstemaene her i landet. På dette feltet skjerpes motsetningene og høyre-venstre-aksen i politikken blir igjen levende.

Det er av uvurderlig betydning at vi nå fatter de riktige beslutningene på pensjonsfeltet, dette vil få store følger såvel samfunnsøkonomisk som for det enkelte individ i årene som kommer.

De pensjonspolitiske utfordringene er veldig store. Det gjelder Folketrygden som er under press på flere måter. Folketrygdens utgifter vil vokse i takt med eldrebølgen som vi vet kommer. I dag har vi ca 630 tusen alderspensjonister og ca 280 tusen uførepensjonister i Norge, i år 2030 vil tallene ha steget til hhv 1 million alderspensjonister og 400 tusen uførepensjonister. Samtidig vil kommende pensjonister ha tjent opp flere pensjonspoeng enn hva dagens pensjonister har tjent opp. Og spørsmålet er om vi vil være i stand til å finansiere framtidens pensjoner og på hvilken måte vi skal gjøre det. Det henvises ofte til fondering i denne diskusjonen. LO mener bl.a. at oljefondet, som nå er på over 600 milliarder kroner kan brukes til dette formålet. Men her er meningene delte. Høyresiden i politikken vil satse på privat fondering, dvs at den enkeltes pensjonskapital kan forvaltes av finansselskaper og pensjonsfond etter den enkeltes ønske. Her er vi etter min mening ved et skille av betydning for hele velferdsstatens videre utvikling.

En annen problemstilling som gjelder Folketrygden er hvordan reguleringen av grunnbeløpet vil forløpe i tiden som kommer. Grunnbeløpet har vært underregulert i forhold til den allmenne lønnsutviklingen i en årrekke, slik at pensjonene i dag ikke når nivået på to tredjedeler av den gjennomsnittslønn som var tiltenkt da Folketrygden ble dannet i 1967. Vi har nylig hatt trygdeoppgjør her i landet som endte med brudd mellom organisasjonene, dvs

Norsk pensjonistforbund, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon og LO, og på den andre siden myndighetene representert ved Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Sosialdepartementet. Organisasjonene mener at det forslag som regjeringen kom med til G-regulering ville medføre en fortsatt underregulering av grunnbeløpet og at man har brutt den linja som vi har kjørt de to siste årene der myndighetene har akseptert en etterregulering av grunnbeløpet. Det har man brutt nå. Nå er det opp til partiene på Stortinget å foreta den endelige beslutningen om hvordan reguleringen av grunnbeløpet skal skje. Og jeg håper at vi skal kunne greie å få til et annet beløp enn det som kommer til å være forslaget fra regjeringen.

En tredje og også viktig problemstilling på pensjonsfeltet er hva som skal skje med tjenestepensjonene. Her er vi inne i en prosess i kjølvannet av tariffoppgjøret der virksomhetene lokalt i tiltakende grad vil drøfte og arbeide for å innføre egne pensjonsordninger.

I november 1999 ble det vedtatt av sekretariatet å opprette en pensjonspolitisk arbeidsgruppe. Gruppen ble sammensatt av medlemmer fra sentrale fagforbund, fagforeninger og LO. I mandatet for gruppa stod det bl.a. at gruppa skulle utarbeide en framtidig pensjonspolitisk langsiktig strategi for LO. Dette arbeidet munnet ut i forslaget til pensjonspolitiske prinsipper for LO. Disse prinsippene ble som kjent vedtatt på LO-kongressen i april i fjor, og de er referert i forslaget til vedtak som foreligger for Representantskapet her i dag.

Vi må nå løfte blikket videre og se hvordan LO skal posisjonere seg i det videre pensjonspolitiske arbeidet her i landet. Jeg vil utdype fire konkrete problemstillinger der vi nå har utmeislet forslag til standpunkter:

1) Bevare folketrygden som et helhetlig system. Selve grunnproblemet er om folketrygden skal forbli en fellesskapsordning basert på et solidaritetsprinsipp om omfordeling mellom inntektsgrupper, aldersgrupper og kjønn, eller om Folketrygden skal privatiseres og få mer karakter av et markedsbasert og forsikringsteknisk system. LO ønsker her helt klart den første av disse utviklingsbanene. For LO er det viktig å holde fast ved intensjonene med Folketrygden. Da den ble formet til på 1960-tallet var den et resultat av en ganske bred politisk enighet om prinsippene for den norske velferdsstaten. Folketrygden ble et kollektivt organisert arrangement som skulle sikre alle innbyggerne i Norge mot inntektsbortfall, arbeidsledighet, sykdom og uførhet.

Internasjonalt betraktet ble dette en ganske unik ordning. Faktisk fikk en her institusjonalisert prinsippet om solidaritet gjennom overføringer mellom de som har mye og de som har lite. Sammenliknet med velferdssystemene i f.eks. det angloamerikanske kulturområdet er dette spesielt. I dette området, særlig i USA, er individualistiske prinsipper om å være selvhjulpne enerådende i velferdsordningene. Dette har bl.a. ført til fattighedsrater på et helt annet nivå enn det vi kjenner til her hjemme i Norge.

Det er også sterke krefter i vårt samfunn som ønsker å bevege Folketrygden i markedsorientert og individualistisk retning. Høyresiden i politikken ønsker bl.a. at oljefondet skal benyttes til privat fondering av enkeltindividenes pensjonskapital. En samlet finansnæring er også særdeles aktiv i forsøk på å få til slike endringer i det norske pensjonssystemet. I et mer markedsorientert og individualistisk system vil det bli meget store fortjenestemuligheter for finansnæringen, og dette er da åpenbart en drivkraft i debatten om pensjonssystemets og Folketrygdens framtid.

2) Spørsmålet om å fondere pensjoner

Dette vil også bli et sentralt stridstema nært knyttet til det første temaet jeg nevnte. Mange er bekymret for finansieringen av Folketrygden når eldrebølgen setter inn om ti-tyve år og de peker på ressursene vi har og vil få i oljefondet. LO har som jeg har vært inne på tidligere gått inn for en slik fondering. Vi tror at skattebyrdene eller nedskjæringene i offentlig sektor vil bli for omfattende om en ikke satser på en fondering. Fondering kan imidlertid bety flere ting og kan få vidt forskjellige konsekvenser.

Her åpenbarer også høyre-venstre-aksen seg tydelig. Høyresiden ønsker som nevnt privat fondering mens venstresiden representert ved Arbeiderpartiet og SV vil ha en statlig form for fondering basert på de eksisterende institusjoner innenfor Folketrygden sin ordninger.

Tankegangen i høyresidens forslag er at hvert enkelt medlem i Folketrygden bestemmer selv hvordan midlene på pensjonskontoen skal investeres. Vi vil i reklame og på annen måte bli tilbudt en serie av private fond og finansieringsselskaper som skal sørge for at enkeltindividenes pensjonsmidler overføres til konkrete kjøp av f.eks. aksjeporteføljer. På denne måten tilføres aksjemarkedet frisk kapital som igjen kan komme næringslivet til gode.

Det vil bli mer komplisert for den enkelte når en må sette seg inn i kapital- og aksjemarkedets muligheter. Man kan også risikere å tape mye av sin egen pensjonskapital om en er uheldig i disse markedene, og det kan utvikle seg store forskjeller i inntekter mellom grupper av pensjonister. En siste konsekvens er at selve administreringen av de private ordningene kan bli langt dyrere enn det en statlig organisasjon kan tilby, i og med at det er mange fonds- og finansieringsselskaper med i bildet som alle skal ha sin del av den samlede kaka.

For LO er det derfor helt grunnleggende at dette ikke blir til virkelighet. I værste fall raser da selve byggverket i den norske velferdsstaten, nemlig folketrygdsystemet sammen, og vi får tilstander som ligner på de amerikanske. Dette ville bety at noe grunnleggende skjer med det norske samfunnet. Vi ville rett og slett bevege oss mot en ny samfunnsmodell som vi i LO har lite til overs for.

3) Underregulering av grunnbeløpet

Et av de mest markerte kritikkpunktene mot dagens Folketrygd er den underreguleringen av grunnbeløpet som har funnet sted gjennom en årrekke. Siden 1967 har grunnbeløpet blitt underregulert med rundt 30 prosent. Dette betyr at pensjonene i Folketrygden ikke har holdt tritt med den vanlige lønnsutviklingen i samfunnet. Da Folketrygden ble dannet var hensikten at alderspensjonen skulle dekke to tredeler av lønnsinntekten for en person som hadde full opptjening. I dag er dette nivået redusert til omlag 50 prosent for en person som har gjennomsnittsinntekt. Etter skatt er imidlertid verditapet mindre og for lavere inntekter gir Folketrygden god kompensasjon. Allikevel vil vi hevde at dette er et tillitsbrudd overfor kontrakten mellom folk og myndighet som ble inngått i 1967, da vi innførte Folketrygden.

For LO er det av overordnet betydning at denne underreguleringen opphører. Vi går inn for en lovregulering der det innføres en automatisk reguleringsmekanisme som sikrer at grunnbeløpet utvikler seg i takt med lønnsutviklingen. Forventet lønnsutvikling vil da danne grunnlaget for reguleringen. Dersom det i ettertid viser seg at dette anslaget ble for lavt, må forskjellen kompenseres for. Dette vil kunne gjenreise tilliten til Folketrygdens pensjonsordninger. Og som jeg var inne på tidligere, så virker det ikke som det nåværende regimet akter å følge den linja som den forrige regjeringen stod for.

Vi må også følge opp mulighetene for en oppregulering av grunnbeløpet og endringene i 1992. Det vil si at en utover å sikre det mot underregulering søker å ta igjen noe av det tapte som underreguleringen har resultert i.

4) Tjenestepensjoner i privat sektor

Ved siden av å verne om og forbedre Folketrygden er tjenestepensjoner et sentralt satsingsområde for oss. I offentlig sektor har man lyktes med å bygge ut et godt system av tjenestepensjoner. Alle med 14 arbeidstimer eller mer i uka er sikret medlemskap i Statens Pensjonskasse eller i Kommunal Landspensjonskasse. Med full opptjening på 30 år i ordningen og 2 prosent av lønnen i årlig premie, har man rett til 66 prosent av sluttlønnen i pensjon. Samtidig er dette en bruttopensjonsordning, dvs at en endring, f.eks en reduksjon, i Folketrygden ikke vil medføre at man samtidig for redusert sin totale pensjonsutbetaling.

LO vil slå tilbake forsøk på å gjøre det mindre gunstig for arbeidstakerne, slik som utspillene fra Arbeids- og administrasjonsminister Viktor Normann om innlåsnings effekter av pensjonsordningene. I følge ham har offentlig tjenestepensjonsordninger blitt så gunstige at folk ikke velger å forflytte seg til privat sektor, der pensjonsordningene kan være dårligere. En annen styrke ved offentlige tjenestepensjoner er at det er lett å skifte jobb innenfor det offentlige, uten at det forringer verdien av pensjonene.

Hva så med privat sektor? Det er her hovedutfordringen ligger. Omlag 900 tusen arbeidstakere mangler her tjenestepensjoner og har bare Folketrygden å forholde seg til. Folketrygdens alderspensjon garanterer omlag halvparten av lønnen brutto for en person med full opptjeningstid og gjennomsnittslønn, slik at dette kan gi en sterk reduksjon av inntekt som pensjonist. Mange kan rett og slett få økonomiske problemer i pensjonisttilværelsen, og ikke minst kan det utvikle seg store forskjeller mellom levekårene til grupper av pensjonister avhengig om man har tjenestepensjon eller ikke har tjenestepensjon. Vi kan her få et klasseskille som overgår det vi har i den arbeidende delen av befolkningen i dag.

Vår hovedidé er å gjøre Folketrygden så god at tjenestepensjonen nesten blir overflødig. Det er usikkert når vi kommer dit, og om vi noen gang kommer dit. LO har således sett på innføringen av det nye lovverket om tjenestepensjoner i privat sektor med positive øyne. Vi tror en slik lovfesting kan gjøre det mulig å få fart på innføringen av tjenestepensjonsordninger i denne sektoren.

Jeg vil avslutte med å si at vi i LO nå har utviklet et solid fundament for vårt videre arbeid med pensjonspolitikken. Dette blir en viktig sak for oss i årene som kommer og det er derfor vi har satt den opp som egen sak på Representantskapsmøtet her i dag. Jeg viser til de dokumentene som dere har fått utsendt, og jeg håper at vi får en god debatt om denne viktige saken. Takk.

Dirigenten takket Per Gunnar, og ga ordet fritt for de som ønsker det.

Representant nr 91 Gro Standnes, Skolenes landsforbund:

Jeg hadde tenkt å takke LO og LO ledelsen for et meget godt arbeid når det gjelder pensjonsspørsmål og folketrygds spørsmål. Det er kanskje fordi jeg begynner å bli såpass voksen i alder at jeg er svært takknemlig for det. Men jeg tror jo det at dette med trygghet for alderdom er et veldig viktig fundament i velferdssammenheng. Og jeg har heller ingen innvendinger mot det man har lagt fram her til vedtak bortsett fra en liten ting.

Altså hvorfor inntar LO det standpunktet vi har når det gjelder pensjoner. Jo vi inntar det standpunktet vi har på bakgrunn av det Per Gunnar Olsen så veldig konstruktivt og instruktivt har tegnet opp i sitt innlegg. Vi har ikke dette standpunktet fordi Arbeiderpartiet i sitt utkast til kommuneprogram har kommet med noen signaler som vi liker. Vi har det pga en analyse av situasjonen, derfor så vil jeg bare fremme et lite endringsforslag til pkt 4 -konklusjon. Hvor vi rett og slett stryker første setning og at vi da skriver at; LO vil i samarbeid med andre organisasjoner på arbeidstakersiden påvirke de politiske partier osv. Takk.

Dirigenten ga ordet til

representant nr 133 Jan Davidsen, Sekretariatet:

Takk for det dirigent. Kamerater. Når det gjelder pensjon så er vel det det viktigste tegnet på at det finnes noen mennesker som lever av sitt arbeid og noen lever av sine penger. Nemlig behovet for trygghet den dagen du ikke lenger kan stå i arbeid, men er avhengig av at det er etablerte ordninger som sørger for at du har både trygghet og ikke minst at det er en forutsigbarhet for resten av det livet du skal leve. I kommunesektoren så er vel det det stedet vi i første omgang har fått trykket mot de opparbeidede rettighetene våre. Det som Per Gunnar sier i sitt glimrende gjennomgang av problemstillingen at den ene hovedprioriteten er å sørge for at vi får laget tjenestepensjonsordninger i de områdene hvor de ikke har, men på den andre siden også er med i kampen for å bevare det der som vi har fått det etablert. Og nettopp i det perspektivet blir jo spørsmålet omkring fonderinger interessant, fordi at når vi har fått presset i kommunesektoren så er det jo nettopp fordi at det er tett opptil 200 milliarder kroner i de kommunale kassene, som nå meglerfirmaene og andre er ute for å få kloen i til å gjøre om til sine lekepenger. Og som en del av den kampen siden koblingen mellom fondering og det å forvalte rettighetene er så tett, så berører også denne kampen de opparbeidede rettighetene både i forhold til å ha et premiesystem som er kjønns- og aldersnøytralt, spørsmålet om kring **hvor mye som skal ligge nedfelt i forsikringsordningen i forhold til det å være** selvassessorandør, og det å ha medbestemmelse i innflytelsen av forvaltningen av pengene. Og derfor er vi ikke bare glad for det arbeidet som er gjort her, men ikke også minst for det alvoret som LO har gått inn i. I det og å forsvare de opparbeidede rettighetene, i den rettssaken som vi nå har gående mot KS. For det også å ha disse tingene avtafestet er nesten den beste garantien vi kan ha, at det ikke på politisk nivå, eller gjennom andre virkemidler tar både rettighetene fra oss men ikke minst også tar grep om de pengene som er bygget opp for å trygge alderdommen. Og derfor er det også viktig at vi på den ene siden nå klarer å videreføre Folketrygden i sin nåværende form. Det og vite at det i bunnen ligger der en lovfestet hjemmel for pensjon som vi og kan være med gjennom stortingsvalgene kan sikre at skal være tilstede til en hver tid. Og derfor på den bakgrunn er det også litt positivt at vi nå i mye større grad for klarere frem motsetningene i det politiske liv som igjen gjør at vi kan kreve både oss selv og andre til ansvar når stortingsvalget kommer og sørge for at folk kommer seg frem og stemmer for å sikre at Folketrygden videreføres og ikke smuldres opp sånn som faren er nå tilstede for. I tillegg til det så ser vi jo at sånn som arbeidsmarkedet utvikler seg i dag så er det

jo en ganske stor frustrasjon i mellom de forskjellige områdene. Og det er ikke riktig som Victor Norman sier at pensjonsordningene i dag er til hinder for dette. Tvert om så ser vi jo at utvekslingen som skjer mellom stat og kommune i høyeste grad er basert på tryggheten for at man videreført rettighetene. Og isteden for å snu problemstillingen på hode som han har prøvd, nemlig å frata oss disse rettighetene, så må vi slå oss felles for at tjenstepensjonsordningen skal være lik over alt. Og den beste garantien for å klare det er at vi får løftet opp Folketrygden på et akseptabelt nivå der den skal høre hjemme, både ta sikte på å få den opp på det rette nivået men ikke minst også å sikre på å videreutvikle den. Og vi tror jo at det notatet som nå ligger her ifra LO gjelder, flere notater som ligger fra LO sin side, er viktige virkemidler for oss, både til å skape større bevissthet om det men ikke minst for flere engasjerte se både det politiske og det faglige som ligger i det. Takk

Dirigenten ga ordet til

representant nr 66 Toralf Nilsen, Norsk Kommuneforbund:

Ja dirigent, representanter jeg trodde at dette temaet hadde blitt så mottatt i denne forsamlingen at vi hadde hatt ei lang talerliste. For at jeg føler at det som står på dagsorden på dette punktet det er i høyeste grad dagsaktuelt. Det har vært aktuelt i flere år og jeg føler vel kanskje det at LO har sittet litt for lenge på gjerdet. I forhold til en del av det som har skjedd i forhold til hvem som vil drive forvaltningen av pensjonspenger i framtiden. Det som i hvert fall jeg forbinner med pensjon når jeg tenker på mediadekning, det har vært Einar Strand. Han er jevnt og trutt i media og forteller oss om en virkelighet. En virkelighet som vi før eller siden møter alle vist vi er så heldige og spiller våre kort og at helsa er snill med oss. Jeg må jo si at jeg er godt fornøyd med de dokumentene som er lagt fram i saken. Men jeg stiller jo en del spørsmålsteget i forhold til LOs egne prioriteringer. Og det som en har opplevd ifra denne talerstolen og andre talerstoler i LOs sammenheng tidligere år, og da må jeg jo knytte noen kommentarer til det som går på tjenstepensjon. Altså tjenstepensjon er i forhold til det å være offentlig ansatt og hatt en pensjons, og hatt en trygghet. Jeg skal fortelle dere en ting i fra virkeligheten, i fra min egen familie, jeg har en far som har lagt inn årene. Men hadde i hvert fall 50 år, vist ikke over 50 års, medlemskap i gamle bygnings, avsluttet i Fellesforbundet. Når jeg var ferdig med utdannelsen min i den grønne sektor og kom inn det kommunale lønnsregulativet, da gikk jeg i utgangspunktet på ei lønn på 6 kroner og 32 øre. Min far sto ikke i akkord bestandig, men han gikk på noe som hette "dagsing", da hadde han nesten dobbelt så mye som meg i lønn. Han hadde etablert familie og han hadde fødd meg i hvertfall så langt, nå var det min tur på halve timebetalingen. Men han minnet meg om en ting, og det var det at; du trives vel i jobben? Ja sa jeg. Kjempebra! Før eller siden så vil du tjene noen kroner du og så har du jo tross alt pensjonsordningen. Ja det var klart før eller siden så tjente jeg noen kroner, det var jo bare 16 års opprykksskala den gangen, så det at jeg fikk jo toplønna da jeg begynte å nærme meg 40 år. Skulle bare mangle. Så jeg føler jo tross alt at en del av det som går på tjenstepensjonen skulle og ha vært på dagsorden i LO sammenheng for lenge, lenge siden. Jeg ser jo tross alt i forhold til andre dagsordner og morgendagens dagsorden. Verving, agitasjon har vi på dagsorden. Rekruttering har vi på dagsorden, vi bruker ufattelig mange penger på å få inn nye medlemmer. Men tenk om vi hadde hatt en tjenstepensjon på tvers av forbundsgrensene, som gjorde det samme som det gjør i offentlig sektor, nemlig at hvis vi beveger oss i forhold til arbeidsmarkedet så drar vi altså med oss pensjonsfordelene. Og det hadde vært tross alt en fordel for den gode familie som her er samlet. Takk.

Dirigenten takket Toralf og ga ordet til

representant nr 94 Ulrik Sverdrup, Norsk Tjenestemannslag:

Ja takk. Jeg vil også si det samme som er sagt av noen her, at jeg synes dette dokumentet er i hovedsak et bra dokument. Det er et bra forslag, men det er en liten mangel som jeg synes bør komme inn på slutten, fordi at det som står om tjenstepensjoner det synes jeg er veldig defensivt. For i offentlig sektor i dag så er det slik at flere og flere hvertfall innenfor statlig sektor som jeg er mest kjent med, så er det en sånn galopp en fristillingsgalopp, hvor staten ikke lenger er motpart men hvor NAVO er motpart. Og hvor man da blir regulert av et annet lovverk og andre avtaler og det første som skjer er jo at pensjonsordningen den forsvinner for de som går over fra den statlige pensjonen og så må man da forhandle nye pensjonsordninger. Og de forhandlingene har jeg inntrykk av er ganske tøffe. Sånn at det å forsvare de offentlige pensjonsordningene og si det eksplisitt synes jeg mangler i dette dokumentet og jeg har bare laget et lite forsøk helt på slutten.

I pkt 5 i konklusjonen så står det helt nederst at LO vil for egen del vil jobbe for best mulig pensjonsordning til flest mulig så lenge Folketrygdens system ikke gir tilfredsstillende dekning. Eller pkt 5 over, det er egentlig punktet om tjenstepensjon det dreier seg om, der synes jeg at vi må få inn et aktivt forsvar for de opparbeide offentlige pensjonene og jeg har laget et utkast som sikkert ikke er bra nok men som er en begynnelse og der bør det vel stå noe sånt som at "LO vil aktivt forsvare de opparbeide tjenstepensjonsrettighetene som er etablert i offentlig sektor", det synes jeg må være et minimum å få inn. Eller så er jeg helt enig med den representanten som foreslo å stryke det punktet som ble knyttet direkte til Arbeiderpartiets utkast til kommunevalg program, jeg synes ikke det hører hjemme her i det hele tatt. Det ser helt dustete ut egentlig, slik det står.

Dirigenten ga ordet til

representant nr 134 Gunhild Johansen, Sekretariatet:

Kjære dirigent, kjære forsamling. Jeg har bare lyst til å si bittelite granne om det som skjedde i tariffoppgjøret når det gjaldt pensjon. Tror at en av grunnene til at vi utsettes for så mange angrep på pensjonsordningene våre nå, er bla det som Per Gunnar sa i innledningen sin. Det er stadig flere som får full opptjening, det er stadig flere som får fulle pensjonspoeng. Det dreier seg selvfølgelig i offentlig sektor om stadig flere kvinnelige arbeidstakere som går ut i pensjon med full opptjening. Derfor så opplever vi og at den beregningsmåten som vi har i offentlig tjenstepensjon blir utsatt for angrep. Det er på spesielt tre måter at den offentlig tjenstepensjonsordningen, som er en veldig bra ordning, som er ei bruttoordningen, som har 2/3 dels nivå.

Og det er for det første at selve ordninga blir utsatt for press. Det er flere og flere politikere som snakker om at bruttoordninga er for dyr, og den er for god og i det hele tatt.

Så utsettes vi for det presset at selve innholdet i ordninga også skal endres. Det er stadig flere forslag som kommer på reduksjon av ytelsene i forskjellige sammenhenger.

Og så har vi den tredje måten som vi opplever veldig mye, nemlig at flere og flere blir slusa ut av ordninga ved at deler av offentlig sektor blir privatisert eller at man ikke lenger blir offentlig ansatt selv om man er i den samme jobben sin. Og da hadde vi den store saken som

gjaldt sykehusene som pr i dag har sine pensjonsordninger først og fremst gjennom KRP men også andre kommunale ordninger og statens pensjonskasse.

I KS området så har vi pensjonsordninger, vi hadde det i ganske mange år som en tariffestet ordning, og et ut av hovedkravene våres ved tariffoppgjøret i år i NAVO sektoren var å få videreført pensjonsordninger innenfor sykehusene eller helseforetakene som en tariffestet ordning. Det satt veldig, veldig langt inne. Det var ikke i det hele tatt i tvil om at det NAVO ville var at pensjonsordningene ikke lenger skulle være tariffestet så at man i neste omgang kunne gjøre den om til for eksempel en foretakspensjonsordning eller noe sånt. Og jeg tror at det ikke er noen tvil om at det hadde vært omtrent helt umulig for oss fra LOs side å godkjenne et meklingsforslag der ikke pensjonsordningen hadde vært videreført som en tariffestet ordning. Så da vi fikk det så har vi i hvert fall en liten seier på pensjonsområdet som ble resultatet av det tariffoppgjøret som vi har vært igjennom i år.

Så synes jeg det er utrolig viktig det som han Ulrik sa før meg her, om at vi må gå til aktivt forsvar for de offentlige tjenstepensjonsordningene, fordi at jeg tror det er veldig viktig at vi har noen pensjonsordninger som de andre kan komme og si at dette bør være en mal for hvordan tjenstepensjonen i Norge skal se ut.

Så jeg må si at de vedtakene vi gjorde på Kongressen i fjor er utrolig bra og jeg synes og at med kanskje visst vi klarer å finne noen formuleringer som forsterker det at vi skal slåss for å bevare de offentlige tjenstepensjonsordningene i dag så er jeg veldig glad for at vi har dette opp som tema på dette Representantskapsmøte og det er viktig. Nå har vi slåss for anstendig lønn ved dette tariffoppgjøret og jeg tror kampen å slåss for anstendig pensjon vil være to sider av samme sak. Takk.

Dirigenten takket Gunhild og ga ordet til

representant nr 28 Boye Ullmann, Fellesforbundet:

Ja repskap, man skal være forsiktig så man ikke blir klovn, men grunn til at jeg vil ta ordet er faktisk et forslag som foreløpig verken står i de papirene som er delt ut i utgangspunktet og heller ikke i det forslaget om de fem punktene. Så jeg drister meg til å komme med et forslag nr 6. Skal komme tilbake til det. Først så vil jeg si at disse dokumentene synes jeg strekte opp klart, veldig klart 2 linjer på hvordan man tenker og hvordan man skal tenke framover.

Den ene er dette såkalte rettighetssamfunnet som jeg, hent spybøtta, som jeg snart spy av som går ut på at når det gjelder strøm for eksempel så skal man være oppmerksom på hvor det er den billigste strømmen. Selv så ble jeg sjanghalet utenfor Rema 1000 en gang, skreiv meg under på sånn Norigo, fordi jeg skulle garantert gi de tre laveste prisene, så gikk det konk og så for du etter hvert regninger på den konken som det selskapet har gått. Så har du rettighetssamfunnet når det gjelder ja nå er det 180, da er jo da outsourcet så jeg ringte 1880 for det sa dem på 180, og de visste ikke hvor han jeg skulle ha tak i det fylket for det hadde ikke de dataprogram på. Så han hadde 29 forslag på et ganske sjeldent navn over hele landet. Det er rettighetssamfunnet. Ikke sant og da skjønnte jeg at gamle 180 det er 1881. At du skal følge med på så mange områder, på dette såkalte rettighetssamfunnet. Samme her sitter Telenor folk og nikker og nikker og kjenner seg selv igjen ikke sant. Hvordan liksom forbrukeren har sånne fantastiske muligheter, man gikk automatisk over til Enitel også har du Telenor på Internett og så har du Enitel på telefon og så kommer du ikke ut på Internett så bruker du en hel dag på hvem som har ansvaret. Det er det deilige markedssamfunnet,

rettighetssamfunnet, hvor du både skal ha fondsmeklere og advokater til å stille opp for deg. Altså dette er det totale amerikaniserte samfunnet, og nå glir jeg litt granne ut skjønner jeg. Men uansett er det ideologi, å det er en ypperlig sak og kampsak å mobilisere fagbevegelsen som en kraft på hvordan vi skal ha det med kollektive ordninger for alle. Er ikke det enkelt, er ikke det klart oppmot at du skal ha dine private fondsfolk som skal ordne opp for deg. Det synes jeg er en takknemlig politisk oppgave å gripe fatt i. Når det er sagt, bare for ikke å ta den forrige debatten opp igjen da men her var det typisk næringslivsfolk som svarte i sted – at den var outsourcet. Når det gjaldt spørsmål om hvordan man skal tenke. Og Gerd-Liv er visst leder av dette outsourcet selskapet, men det skal vi ikke kommentere her. Det var bare en liten digresjon, men poenget er at når man holder på med noe sånt noe så må man også tenke ideologi på de andre områdene også. Jeg synes at LO i et pkt 6, det tror jeg vi vedtok på Kongressen med de etiske retningslinjene, Dagbladet har hatt en slags kampanjejournalistikk at det er mulig å ha fond som ikke er borte i rør og fandenskap. Unnskyld uttrykket. Altså dette med miner, barnearbeid og alt mulig. For det var det som var poenget mitt ved å ta det opp innledningsvis, vi må tenke ideologisk fundamentert på solidaritet, når vi driver å blander oss borti disse fondsgreiene og ikke selv blir en slags aktør på at dette outsourcet det er det andre som holder på med. Sånn at man for svingdøra midt i trynet, dere er involvert dere, i noe som har med barnearbeid, dere er involvert i noen som driver med miner, dere er involvert osv... Da får vi den midt i trynet, i fleisen selv. Det var baktanken min, derfor synes jeg at vi skal gå inn for et forslag som sier at vi skal ha etiske retningslinjer og for eksempel tar avstand fra det med barnearbeid og det som har med grove overgrep altså. Det i internasjonal solidaritetens navn altså. Såpass holdning må vi ha, og det synes jeg er viktig og komme på offensiven. Ovenfor Kjell Magne Bondevik, hent spybøtta igjen altså, ja jeg mener det. For de har null, altså det er sånn øjoj ja vi skal tenke på internasjonal solidaritet skal bruke det på offensiven på Carl I. Hagen, må du praktisere det selv, er pill råtten. Det er dobbelt, av og til trippel moralsk. Og det er bare lurt å komme på offensiven på det. Ellers så skal Kjell Bjørndalen like meg litt granne også, for jeg må jo tenke sånn og det er jo tross alt samme forbund og alt mulig. Og det er på et forslag, det er en liten sak men det er viktig allikevel som går på pkt 2, som går på næringsformål. Jeg mener vi skal ha nærings-/industriformål. Det var oppe på Kongressen vi fra privat sektor ville gjerne ha støtte fra den offentlige sektor som går ut på at man må støtte når man har gass, så må det gå an å bruke det til industriformål at man, ikke som det er kommentert her, at man skal tenke på at kuwaitøkonomi og kun holde på med å tenke på at man er rentenist. Så jeg synes det er viktig at det er noe med framtida og full sysselsetting å gjøre, at man må bruke det til og med forurensningsfritt går det an å forske i og bruke penger på det. Så der har jeg tillatt meg å komme med nærings-/industriformål for det er mange som lukter vondt av industrien. Atte fysj og æsj. Men jeg mener at det er viktig som satsningsområde. Nå må jeg snart gå ned for landing, skulle bare mangle. Jeg synes det var bra at Fellesforbundet stilte de kravene, de kalte det for en minepæl i resultat. Det er jeg ikke helt enig i, det er å ta munnen veldig for full. Men det understreker dilemmaet til herr Kjell og resten av forbundet. Man visste at folk ikke ville streike på pensjonsgreiene. Det var et dilemma. Men gjennom at vi har politisk felles både her og ellers diskuterer det, så tror jeg til og med 20-åringene skjønner dette her. At dette er et verdspørsmål og et veldig viktig verdspørsmål, det er en ypperlig sak å komme på offensiven på. Lykke til.

Dirigenten spurte om det var flere som ønsket ordet. Det var det ikke og ga Per Gunnar anledning til å gi en oppsummering.

Representant nr 138 Per Gunnar Olsen, Sekretariatet:

Dirigent. Jeg takker for en engasjert debatt, kanskje hadde jeg forventet at flere hadde ordet, men de som hadde ordet var jo meget livlig for å si det sånn. Jeg skal ikke kommentere alle innleggene og alle forslagene, det regner jeg med at dirigenten har en formening om hvordan han vil turnere. Men det er et par ting jeg synes som er tatt opp som jeg synes er viktig å understreke her. Og det er for det første det med avtalefesting av tjenstepensjon. Altså man sier at; ja men vi har jo ordninger, hvorfor skal vi da drive og slåss? Bedrifter har jo laget ordninger, hvorfor skal vi da drive å få dette avtalefestet? Men problemet er når bedrifter har etablert en ordning, så er det bedriftene som bestemmer når den skal avvikles. Og jeg tror at våre kolleger fra Handel og Kontor kan bekrefte at de akkurat nå sitter de oppe i en slik situasjon, med Rema er det vel, der man overtok en butikk i Trondheim, og der man satte strek over hele tjenstepensjonsordningen for det var de ikke interessert i å overta. Vi har tapt i to rettsinstanser og nå skal det vel til Høyesterett for å få avklart hvorvidt til tross for at det står i ansettelses kontrakten at tjenstepensjonsordningen som gjelder i dette ansettelsesforholdet så kunne de bare med et pennestøk si at dette gjelder ikke lenger. Så derfor er det utrolig viktig at selv om det er etablerte ordninger, at vi får det på papiret som en del av tariffavtalen. For da kan ikke arbeidsgiveren ensidig avvikle tjenstepensjonsordningen.

Jeg kan til dels være enig med deg Toralf at vi har sittet for lenge på gjerdet, vi tok ikke tjenstepensjonsspørsmålet opp som et skikkelig tema før i forrige kongressperiode og i forberedelsene av kongressen som vi hadde i april i fjor. Da tok vi det skikkelig fatt, og årsaken til at vi tok det fatt det var at da begynte vi å se de første tegnene på at Folketrygden holdt ikke. Da begynte politikerne å stille spørsmål om greier vi å bære den økonomiske byrden som Folketrygda representerer. Og da begynte folk å forstå at her måtte vi gjøre noe i tillegg. Altså troen på Folketrygda har vært så sterk, troen på at politikerne skulle stå ved det de lovet i 1967 har vært så sterk i våre rekker. At vi ikke har sett tilstrekkelig klart den røde lampen når den begynte å blinke. Men det er bedre sent enn aldri for å si det slik. Vi var i forrige uke på studiebesøk, den pensjonspolitiske arbeidsgruppa som jeg fortalte om i innlegget mitt, i Sverige og Danmark, der har de tariffestet ordninger som gjelder stort sett hele arbeidslivet. Det fikk de etablert sånn først på nittitallet. Men da var de i den situasjon at det stort sett ikke eksisterte tjenstepensjonsordninger. Og de kunne da lage kollektiv ordning. Noe av problemet som vi strir med, og som Fellesforbundet kanskje først og fremst strei med da de skulle ta dette opp i tariffoppgjøret, det er det at i verkstedsoverenskomsten så er det 85 % som allerede er dekket. Og da står det ikke så godt til med solidariteten i denne bevegelsen at vi får de 85 til å fichte for de 15 som ikke har. Det er et problem som vi strir med og derfor har vi måttet velge den veien som framgår av vedlegget i protokollen i verkstedsoverenskomsten, og som da går igjen i stort sett alle av de ordningene som vi har. Nå blir det jo en prosess som kommer til å gå rundt dette med tjenstepensjon, rundt i bedriftene i privat sektor nå framover. Og vi skal jo ha en form for oppsummering i forbindelse med mellomoppgjøret til neste år, så får vi se hvor langt vi greier å strekke strikken. Jeg sa innledningsvis at jeg ikke skal kommentere forslagene det regner jeg med dirigenten har oversikt over, men det er et forslag som jeg gjerne vil si at det bør ikke være stor diskusjon om vi skal godta det. Det er Ulrik Sverdrups forslag, for det han har foreslått det er det vi har ment hele tiden, men vi har ikke fått det med i vedtaket. Men hvorfor skal vi i forslaget bare skrive at det er de offentlige tjenstepensjonsordningene vi skal slå ring rundt, vi bør slå ring rundt de private tjenstepensjonsordningene også. Takk.

Dirigenten refererte de innkomne forslag fra hhv Gro Standnes, Ulrik Sverdrup og Boye Ullmann og tok opp Sekretariatets forslag til vedtak med innkomne endringer.

Dokumentet ble enstemmig godkjent med endring som foreslått av:
Gro Standnes til kap 4 – konklusjon – Første setning i innledningen strykes.
Ulrik Sverdrup til kap 4, pkt 5 med Per Gunnar Olsens tilføyelse – ”LO vil aktivt forsvare de opparbeide tjenstepensjonsrettighetene som er etablert i offentlig og privat sektor”
Boye Ullmann til kap 4, pkt 2 – næringsformål utvides til å lyde nærings-/industriformål

Boye Ullmans forslag til nytt pkt 6 vedr etiske regler – ble vedtatt oversendt Sekretariatet.

Dirigenten informerte om praktiske opplysninger og at møtet i morgen starter kl 09.00.

Møtet ble hevet kl 16.10 første dag.

Tirsdag 4. juni 2002

Møtet ble satt kl 09.15

Dirigenten startet møte med innkomne søknader om permisjon. Det forelå søknad om permisjon fra representant nr 149 Erik Bratvold, Sekretariatet.

SAK 6: REKRUTTERING

Dirigenten ønsket vel møtt og ga ordet til Finn Erik Thoresen.

Representant nr 125 Finn Erik Thoresen, Sekretariatet:

Kjære alle sammen. Rekruttering av et av hovedtemaene på LO-kongressen i fjor. Når vi nå har satt opp rekruttering på saklisten til representantskapsmøtet, er det av minst to grunner: Vi vil understreke hvor viktig vi mener dette arbeidet er. Og vi vil gi en tilbakemelding på hva vi har gjort så langt for å følge opp vedtaket på kongressen.

Dette er viktig å ha med seg når vi skal rekruttere flere medlemmer til LO:

- LO er den suverent største hovedorganisasjonen i landet.
- Vi har nær 600 000 medlemmer mer enn vår nærmeste konkurrent, som har om lag 220 000 medlemmer.
- Vi er større enn de tre andre hovedorganisasjonene til sammen. LO har i dag vel 53 prosent av de organiserte arbeidstakerne.

Vi har all grunn til å være stolte av den organisasjonen vi representerer! LO ligger ikke med brukket rygg, slik enkelte vil ha det til. Vi er fremdeles den viktigste politiske kraften her i landet. Og det skal vi fortsette å være.

Vi har høy organisasjonsgrad innenfor det offentlige, industri, bygg og olje. Den skal vi beholde. Samtidig må vi øke innen handel, service og tjenesteyting, og blant langtidsutdannede.

Og – medlemsoversikten for 1. kvartal i år, viser at vi er på rett vei! Fra 4. kvartal i fjor økte vi med 1 841 medlemmer. Hele 15 medlemsforbund hadde økning i medlemstallet. Vi er riktignok ikke vippet over 800 000-merket ennå, (nøyaktig tall per 1. kvartal er 797.113) men framgangen var såpass markant at selv Aftenposten bemerket det i sine spalter.

Jeg håper denne veksten varer ved, og inspirerer oss til ekstra innsats.

Samtidig er det godt å ha med seg at vårens lønnsoppgjør – atter en gang – har stadfestet at vi er landets mest slagkraftige organisasjon! Og det til gangs! Den viktigste medlemsfordelen vi har å tilby er nettopp gode lønns- og arbeidsbetingelser for våre medlemmer. Det er dette medlemskap i LO handler om.

Årets tariffoppgjør er et godt utgangspunkt for medlemsvekst! Når vi nå har fått til så gode resultater for våre lavlønte medlemmer, for de langtidsutdannede, for de kvinneledende områdene – ja for alle – så er det å håpe at flere ser betydningen av å være organisert.

Vår utfordring er å få fram at disse forbedringene ikke kommer av seg selv. Problemet er alle gratispassasjerene – de som tror at LO ordner opp – uansett! De som får tarifflønn uten å måtte betale kontingent. De som slipper å gå ut i streik, med de belastningene det medfører på alle områder. De som får nytte godt av de sosiale ordningene vi har forhandlet fram – uten å løfte en finger. De som stolte på at LO ville redde sykelønnsordningen, uansett hvordan de selv brukte sin stemmerett ved det siste valget.

Vi har store oppgaver foran oss, og det viktigste for oss det er og slå fast at dette ikke kommer av seg selv, men at vi må ha en bevisst strategi på hvordan vi skal få dette gjennomført. LO-sekretariatet har i flere møter diskutert hvordan vi nå skal tilrettelegge en strategi for en bedre rekruttering, og jeg vil ta noen av hovedpunktene fra denne strategien:

For det første så har vi diskuterte dette med ansvars- og arbeidsdelingen.

Her har LO-sekretariatet slått fast at det praktiske vervearbeidet skal fortsatt skje i regi av forbundene og deres lokale organisasjonsledd. Og dette er jo egentlig selvsagt, fordi at det er jo forbundenes medlemmer – og det er forbundene som er best på å fortelle hva de har å tilby medlemmene av fordeler. LO kan ikke og skal ikke gjøre den jobben for dem.

LOs rolle er å bistå forbundene i vervearbeidet – gjennom informasjon og profilering på fellesskapets vegne, ved å gi økonomisk støtte til vervetiltak i forbundene, og ved å involvere LOs distriktskontorer, lokalorganisasjoner og ikke minst LO-sentrene.

Når det gjelder LOs regionale apparat, så husker vi at LO-kongressen vedtok at ”der det passer kan LOs lokalavdelinger og LO-sentrene ta direkte ansvar for rekruttering til forbundene.” Og videre at dette ”forutsetter konkrete avtaler med de berørte forbund”.

LO-kongressen vedtok at det gode gamle vervearbeidet skal forsterkes i alle ledd. Dette skal også gjelde i LOs regionale nivå, som aktivt skal engasjere seg i verving. Medlemmer og potensielle medlemmer er ofte spredt i små enheter og med lang avstand mellom hverandre. Derfor åpner vi nå for et mer fleksibelt og enda mer utstrakt samarbeid mellom LO og forbundene i distriktene.

Og LOs distriktskontorer skal prioritere verving, og det har de full oppbakking fra LO sentralt til å bruke sin arbeidstid og kapasitet til.

Det foregår mye positiv rekrutteringsarbeid i forbundene. Vi ser en god miks av gammeldags vervearbeid og nye metoder. Et spennende eksempel er Grafisk, som har lansert Norges første digitale fagforening.

Som tidligere vil LO bistå med økonomisk og menneskelig støtte til verveprosjektene, men primært vil vi gi støtte til prosjekter som retter seg inn mot privat tjenesteytende sektor, langtidsutdannede, læringer og arbeidstakere med utenlandsk bakgrunn.

Videre har Sekretariatet vedtatt regionale prosjekter for verving. Gjennom tverrfaglig samarbeid ønsker vi å sette inn ekstra krefter i et bestemt geografisk område, en bransje eller kombinasjon av bransjer. Slike prosjekter forutsetter lokal og sentral forankring og medvirkning fra både forbund og LO. Med utgangspunkt i lokale initiativ så settes slike prosjekter i verk i Telemark, Bergen og Omland, Mosjøen, Hallingdal, Hedmark, Lillehammer og Gardermoen.

Og det ligger også et stort potensiale i å involvere LOs regionale/lokale apparat sterkere i arbeidet med å opprette tariffavtaler. Derfor så har vi vedtatt i Sekretariatet at distriktssekretærene har fått ansvar for å undertegne avtaler på forbundenes vegne, der hvor dette er naturlig og ønskelig. Forutsetningene for det, er at det skal være en avtale om dette som forbundene har godkjent. Vi kommer ikke bort ifra at tariffavtalene er forbundenes eiendomsrett. Slik at dette skal være basert på avtaler. Men vi ser at dette er et stort potensiale for forbund som har et svakere distriktsapparat til å kunne utnytte denne muligheten.

LO-sentrene fikk veldig mye godord på kongressen. Det viser seg at disse sentrene lever opp til forventningene – og vi har i dag 39 slike LO-sentre rundt i landet. I løpet av 2002 så regner vi med å opprettet en rekke nye, blant annet så ønsker vi å få de første knyttet til universitet og høyskolemiljøer. Målet er å komme opp i 60-65 sentre i løpet av kongressperioden.

LO-sentrene er som kjent frivillige samarbeidsfora og ikke en formell del av vår organisasjonsstruktur. Det er derfor sterkt ønskelig at forbundenes fagforeninger og avdelinger er med å bygger opp og aktivt bruker disse LO-sentrene. Visst ikke så vil de jo dø bort av seg selv, hvis vi ikke får de lokale fagforeningene til å bruke disse sentrene.

Et stort problem for oss har vært dette med å tette i bunn. Og det hadde jo vært selve nøkkelen til medlemsvekst, viss vi kan greie det. De senere årene har mobiliteten i arbeidsmarkedet økt. Hver eneste dag skjer det innmeldinger og utmeldinger, skifte av yrke, medlemmer som går i permisjon, militærtjeneste og så videre. Minst 30 000 medlemmer går årlig ut av LOs forbund, og et tilsvarende antall melder seg jo ca inn. Vi håper jo at det antallet skal være høyere selvfølgelig enn de som går ut. Men det er viktig å sørge for at de som går ut av ett forbund fordi de skifter jobb, fanges opp av et annet LO-forbund. Og det er nødvendig å tette den lekkasjen som har vært der.

Forbundene må i større grad utveksle medlemmer, det vil si ta ansvaret for de medlemmene som går ut av eget forbund, får tilbud om innmelding i et annet LO-forbund. Medlemmene vil oppleve dette som naturlig og god service, mens LO og forbundene totalt sett vil tjene stort på en sånn ordning.

Vi har også LOs favor-kort som en av medlemsfordelene. Og der kan en vel si at LOs favor-kort videreutvikles stadig. Og nylig ble også banktjenestene som en del av LOs medlemmer hadde gjennom Landsbanken og Vår Bank og forsikring, tilgjengelig for alle medlemmene via

Lofavor og tilbudet er nå blitt markedsført gjennom annonser i fagbladene, og det forberedes en egen kampanje i regi av Sparebank 1.

De viktigste medlemsfordelene våre handler naturligvis om innholdet i tariffavtalene. Disse medlemsfordelene er det som jeg allerede har vært innom, ikke bare medlemmene i LO som nyter godt av. Det er noen som følger med på lasset, uten å ha løst billett. Gratispassasjerproblematikken er nå lagt til Inntektspolitisk utvalg (som i motsetning til tidligere skal være virksomhet også utover tariffoppgjørene). Og vi har nedsatt et engere utvalg med Torbjørn Dahl som leder får å se på denne problemstillingen. Å det arbeidet vil selvsagt få høy prioritet når tariffoppgjøret er i havn.

Vi kan jo også nevne fra tariffoppgjøret at i forhandlingene med HSH-området så fikk man til en protokoll som ikke gav et spesielt tillegg til de som er organisert, det fikk man ikke gjennomført, men som i alle fall gav muligheter for at partene skulle se på et slikt tillegg og den form for tillegg i perioden. Slik at man har i alle fall fått noe skriftlig som peker i den retningen vi ønsker.

Når det gjelder de tillitsvalgte så er det jo for det enkelte medlem slik at det er de lokale tillitsvalgte som oppfattes som selve fagbevegelsen. Og derfor så er det riktig for oss og gi både kurs og oppfølging for de tillitsvalgte slik at deres kompetanse hele tiden skal være på topp. AOF og Sørmarka må gis en sentral rolle i dette arbeidet. Og stadig nye kurs og forbedringer av eksisterende tilbud ser dagens lys. Her er det ikke snakk om å finne opp kruttet på nytt, men holde det tørt og bruke det vi har og de ressursene som vi har totalt sett.

Den 7. mai presenterte vi en LOs strategi for arbeidet med etniske minoriteter og antirasisme på et åpen møte i Folkets Hus i Oslo. Dette er en viktig sak for LO å fronte av medmenneskelige og politiske grunner. Samtidig håper vi at vårt engasjement også vil få flere innvandrere til å søke medlemskap i LO.

Handlingsplanen innebærer blant annet at vi skal

- opprette et nettverk for Faglig Aktive Innvandrere
- sette full fokus på situasjonen for kvinner med etnisk minoritetsbakgrunn, blant annet ved å videreutvikle nettverket for disse kvinnene i alle fylker, og ved å avholde kurs og seminarer.

Vi vil også arbeide for at arbeidet med etniske minoriteter og antirasistiske spørsmål styrkes i Nordens Faglige Samorganisasjon, og ønsker samarbeid med arbeidsgiverorganisasjonene om å utarbeide en handlingsplan for å styrke rekrutteringen av etniske minoriteter til arbeidslivet.

En viktig del av rekrutteringsarbeidet er å gjøre LO synlig på en måte som skaper et positivt bilde av organisasjonen. Betalt profilering har den åpenbare fordelen at den kan og skal styres. Vi er derfor i gang med planleggingen av en generell profileringskampanje. Og den kampanjen skal:

- støtte opp under og forsterke det øvrige arbeidet for å øke rekrutteringen til LO
- styrke vi-følelsen og identiteten hos medlemmer og tillitsvalgte
- fungere som døråpner for de som verver medlemmer
- og den skal skape kontaktflater til målgrupper vi tradisjonelt ikke møter

Her vil vi tenke helhetlig, stort og kanskje litt utradisjonelt. Dette er ofte ressurskrevende tiltak. Vi vil derfor planlegge og tenke oss grundig om hvordan dette bør gjøres. Men jeg kan jo nevne at vi på lørdag undertegnet en avtale mellom LO, NHO og Fotballforbundet om Fargerik Fotball som nettopp tar for seg barneidretten, ungdomsidretten som målbærer og som en arena for å drive antirasistisk arbeid.

LO-kongressen var klar på hvilke tre områder som vi skal satse mest på i vervearbeidet. Disse tre områdene er:

- ungdom
- servicesektoren, og
- langtidsutdannede

Ungdommen hadde en viktig plass på LO-kongressen i fjor. Skal LO vokse i framtiden og skal vi blitt tatt på alvor, må vi ta ungdommen på alvor. Barn og ungdom er framtidens viktigste ressurs. LO mener at samfunnet nå må ta ansvar for en helhetlig ungdomspolitik som sikrer ungdom retten til arbeid og utdanning og et tryggere oppvekstmiljø. Også studentbetingelser og den alvorlige boligsituasjonen for unge må forbedres kraftig.

LO-kongressen vedtok at det skal utarbeides særskilte handlingsplaner med budsjetter for områdene privat tjenesteytende sektor og rekruttering av langtidsutdannede.

Vi vedtok videre at 2003 skal være ungdommens år i forbindelse med rekruttering. Her vil Ungdomsutvalget få oppgaver med å forberede planer og aktiviteter for dette arbeidet som da skal gjennomføres neste år.

Når det gjelder servicesektoren skal vi si at det er et gjennomgående kjennetegn innen servicesektoren, er at de består av små og spredte enheter. Det gjør det selvsagt vanskelig å skape et klima for organisering i denne type bedrifter. Og det er vanskelig å nå fram med informasjon. Og vi vet jo at det er kun ca 50 % av bedriftene innenfor denne sektoren som overhodet har tenkt å organisere seg i det hele tatt fra bedriftenes side.

Men innenfor denne sektoren så er det en halv million arbeidstakere som ikke er medlem av LO, men samtidig nyter godt av de tilleggene vi forhandler frem. Med det er jo et paradoks at det innenfor denne sektoren med en halv million arbeidstakere som ikke er medlemmer så er det kun en av fem som ser seg tjent med å være organisert. Så her har vi et voldsomt arbeid foran oss.

Sekretariatet nedsatte i desember i fjor en egen arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utarbeide en handlingsplan med budsjett for området privat tjenesteytende sektor. Dette arbeidet er ferdig og planen ligger på bordet deres nå. Jeg skal bare nevne kort noen av hovedpunktene fra planen:

- I år skal det gjennomføres et prosjekt i Oslo med felles satsing overfor kjøpesentre – hvor LO skal gjøres synlig med et lite "informasjonskontor" i prosjektperioden. Erfaringene skal videreføres i Bergen, Stavanger, Trondheim og Bodø til neste år.
- Det skal utarbeides spesielle "vervekurs".
- Eksisterende materiell skal gjennomgås med tanke på å utvikle et felles fordelskonsept for målgruppen yngre arbeidstakere.
- Det skal lages en stor kampanje for å informere om fagbevegelsen og vårt engasjement i bransjen.

- LO og forbundene skal gjennomgå alle organisasjonsledd med tanke på å forbedre rutine og sikre bedre service i alle ledd.

Arbeidet med å lage en egen handlingsplan for rekruttering av langtidsutdannede er også igangsatt. Også her er potensialet stort. Det er ca 800 000 og det utgjør 30 % av arbeidsstyrken som har høyere utdanning, og det er definert som 3 år eller mer utover videregående skole. Og denne andelen vokser jo hvert eneste år. Snaut 100 000 av disse 800 000 er medlemmer i LO.

Det viktigste tiltaket vårt for å rekruttere langtidsutdannede er allerede godt i gang. Det er det nye student- og elevmedlemskapet som ble vedtatt den 18. juni i fjor i Sekretariatet, og det er gjort gjeldende fra 1. november i fjor. Vi har fått et helhetlig tilbud til ungdom under utdanning, noe som har vært et savn i ganske lang tid. Dette innebærer at tilbudet om medlemskap kan knyttes opp mot øvrige aktiviteter i regi av LO Ungdom, som Sommerpatruljen og LOs skoleeksjon.

Student- og elevmedlemskapet ble "prøvelansert" i november i fjor ved fire universiteter, og 1. februar i år ble tilbudet lansert i alle fylker. Allerede etter en måned hadde vi fått 715 nye medlemmer totalt. Dette anser vi som et godt resultat. Vår konkurrent på dette markedet, YS, som har gratis medlemskap, vervet 1000 medlemmer på ett år. LOs studentmedlemskap koster som dere vet 250 kroner i året.

Ellers kan vi nevne at vi har inngått en samarbeidsavtale med de to studentorganisasjonene, Norsk Studentunion og Studentenes Landsforbund. Disse avtalene går på områder der LO og disse organisasjonene har felles interesser og der vi kan samarbeide for å oppnå bedre vilkår for ungdom under utdanning: Det gjelder studiefinansiering, arbeidsmiljø, rabatter på kollektivtransport, bolig og lignende. Og dersom vi greier å følge opp disse avtalene på en god måte, så er jeg overbevist om at vi kan være med på å skape et veldig godt og positivt inntrykk av LO blant ungdom, og dermed være en god plattform for å kunne rekruttere i denne gruppen.

Rent avslutningsvis så vil jeg bare henvise til de plakaten som vi har hengt opp på noen stolper rundt om kring her, og som forteller lite granne om rekrutteringskampanjen vår, og noe av det viktigste som går igjen i rekrutteringskampanjen vår, det er;

ET ARBEIDSLIV Å LEVE AV

Og vi må jobbe for et arbeidsliv som er tilpasset menneskene. Der alle kan delta. Altså "det gode arbeid" som vi ønsker å få fram.

En annen viktig parole for oss er;
"EI LØNN Å LEVE AV"

Vi stiller krav om en anstendig og en rettferdig lønn. Og vi mener jo også at dette lønnsoppgjøret i år har vært med å lagt et godt grunnlag for at det er en av parolene vi kan jobbe videre med.

Et annet viktig mål og en måte og fremstå på, er å få de potensielle medlemmene til å skjønne at;

DU STÅR IKKE ALENE

Og at vi uansett stiller opp på medlemmenes side og det skal lønne seg å være organisert.

Viktigst av alt for oss er at vi ønsker å spille på lag med framtida. Samtidig har vi all grunn til å være stolte av det vi gjør i nåtid. Mange sier at de ønsker å være en del av vårt felles nettverk. Men problemet er at de aldri har blitt spurt. Og det er et av våre største problemer og det er vi nødt til å gjøre noe med!

Hadde alle LO-medlemmene vervet ett medlem til. Så kan vi fort regne ut hvor mange medlemmer vi hadde blitt. Vi ville i hvert fall vært dobbelt så mange som det vi er i dag. Min og vår utfordring til dere nå, den går på følgende: La oss nå bruke denne formiddagen til å gå ut og verve. Og det skal vi gjøre på den gode og gammeldagse måten. Dere skal ta på dere de jakkene som dere fikk i går, dere skal synes i bybildet, dere skal finne fram argumentene og dere skal greie å overbevise disse bergenserne og kanskje noen andre også som har forvirret seg inn i denne byen her. Om at det lønner seg å være medlem av LO, og at vi alle sammen vil være tjent med et LO som er sterkt i antall medlemmer, og dermed har en stor tyngde til å få gjennomført de faglige og politiske målsetningene som vi har satt oss, og som vi er satt til å løse i denne kongressperioden. Det er en kjempejobb, men vi skal greie den. Så takk skal dere ha, jeg er sikker på at vi skal greie denne rekrutteringskampanjen sammen. Vi skal greie å forbedre rekrutteringskampanjen for hvert år som vi har i denne kongressperioden. Men den første prøven, den er opp til dere, og det er å gå ut i Bergen nå og sørge for å komme tilbake med en hel haug med nye medlemmer.

LYKKE TIL!

Dirigenten takket Finn Erik. Det var ikke lagt opp til noen debatt til dette punktet på dagsorden.

Representantskapet gjennomførte rekrutteringskampanje i Bergen sentrum og bedriftsbesøk frem til kl 11.45.

AVSLUTNING OG OPPSUMMERING

Dirigenten ga ordet til

Gerd-Liv Valla, LOs leder:

Vi har vært i gjennom mange viktige saker på dette Representantskapsmøte, vi vet at når vi har vært oppe i en konflikt situasjon, vi vet det ellers hvor viktig det er å ha orden i økonomien vår. Og vi har nå da vedtatt å avsette og styrke kampfondet vårt med adskillige millioner. Samtidig vet vi at vi har noen utfordringer når det gjelder kontingentinntekter og det å få flere medlemmer, så det har vi da brukt tid på for å fortelle dere om Sekretariatet sine planer for å kunne rekruttere flere medlemmer. Og så hørte jeg at vi har allerede gjort det i dag, jeg hørte om noen andre også, Roar, enn disse Breiflabbene. Det var faktisk noen vanlige medlemmer også som ble rekruttert i dag. Og det er bra, det var en av de viktigste oppgavene opplever jeg som Kongressen la på oss. Det var å styrke medlemssituasjonen. Og jeg er veldig glad for at vi nå har sett en liten oppgang, og at vi kan bygge videre på det sånn som vi gjorde

rede for i dag og få flere medlemmer. Den viktigste måten vi skal rekruttere medlemmer på og beholde medlemmene våres på er å gjøre en god jobb i det som er vår hovedarena, nemlig lønns- og arbeidsvilkårene. Og der har vi som vi har sagt flere ganger før, vi har jo gjennomført/er i ferd med å gjennomføre et lønnsoppgjør som gir våre medlemmer mer enn det vi har sett på flere år. Vi har gjort noe utradisjonelt denne gangen her, vi har vært ute på byen og vi har vært på bedriftsbesøk. Jeg var på bedriftsbesøk på en bedrift sammen med Kjell og Liv fra Fellesforbundet, en bedrift som heter Mjellem & Karlsen, og det var veldig spennende. Og jeg håper at dere andre har de samme opplevelsene. Det lille jeg har hørt nå har vært positivt fra dere i salen, som jeg har snakket med. Det var positivt på den måten at vi fikk bekreftet de sakene som vi har holdt på med her, spesielt pensjonssaken var dem veldig opptatt av. Det var veldig mye spørsmål rundt hva gjør vi med pensjon? Hva gjør vi med Folketrygden? Hva gjør vi med tjenstepensjon? Så for oss er det å være ute veldig nyttig og lærerikt. Og så sa dem at de satte veldig pris på at vi kom ut på den måten som vi gjorde. Så jeg vil tro at den måten her å arrangere Representantskapsmøte på, og kunne gå ut å være aktiv både i bybildet og ute på bedriften det er noe som vi bør bygge videre på. Jeg har lyst til å takke dere alle for måten vi har klart å gjennomføre dette Representantskapsmøte på, har lyst til å takke spesielt Bergensmiljøet med Vigdis i spissen som har lagt opp til et så fint arrangement. Det var mye flott kultur i går Vigdis, og jeg vet at du og dine medarbeidere har brukt mye tid på dette å få til bedriftsbesøk og få til den dagen sånn som vi har hatt den i dag. Vi har hatt anledning til, for å sitere Finn Erik i morges der det stod slagkraft, så sa han at "vi er Norges mest slagferdige organisasjon" og jeg håper at vi har vist at vi er slagferdig, men at vi med våre røde jakker har vært ute og vist at vi er en slagkraftig organisasjon. Vi er faktisk Norges mest slagkraftige organisasjon. Det tror jeg vi har vist i lønnsoppgjøret så langt, og jeg er sikker på at vi skal vise det framover også. Så med det ønsker jeg dere vel hjem og tusen takk for det fine møtet vi har hatt her i dag. Og med det så er møtet hevet.

Møtet hevet kl 12.00.

ARBEIDERBEVEGELSENS PRESSEFORBUND (APF):

1. Lars Løkkebø

FORBUNDET FOR LEDELSE OG TEKNIKK (FLT):

2. Ottar Kaldhol
 3. Trygve Westgård
 4. Bjørnar Lagesen
- Permisjon 04.06

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND (NAF):

5. Forfall representant og vararepresentant
6. Kjell Borglund
7. Helge Haukeland
8. Runar Sjøstad
9. Eva Jenssen

EL & IT FORBUNDET (EL & IT):

10. Tore Gulbrandsen
11. Tove Johansen
12. Jan Olav Andersen
13. Øivind Wallentinsen
14. Jarle Eide
15. Svein Davidsen

FELLESFORBUNDET (FF):

16. Aage Andersen
 17. Vidar Brynsplass
 18. Arve Bakke
 19. Arne Hagen
 20. Steinar Karlsen
 21. Kåre Leira
 22. Tore Jens Simonsen
 23. Ole Lyso
 24. Liv Christiansen
 25. Rolf Jørn Karlsen
 26. Rune Strande
 27. John Erik Ullestad
 28. Boye Ullmann
 29. Arthur Vorren
- Vararepresentant
- Vararepresentant

FELLESORGANISASJONEN FOR BARNEVERNSPEDAGOGER, SOSIONOMER OG VERNEPLEIERE (FO)

30. Erling Segelstad
31. Wenche Bjørnebekk
32. Solveig Nysether

NORSK FENGSELS- OG FRIMSORGSFORBUND (NFF):

33. Jorunn Foss
- Vararepresentant

NORSK GRAFISK FORBUND (NGF):

34. Anders Skattkjær
35. Terje Fjellum

HANDEL OG KONTOR I NORGE (HK):

36.	Terje Heidenstrøm	Vararepresentant
37.	Stein Kristiansen	
38.		Forfall representant og vararepresentant
39.	Sonja Brendø	
40.	Mona Hagen	
41.	Ingrid Woldengen	
42.	Helen Johansen	
43.	Turid Sundsetvik	Forfall

HOTELL- OG RESTAURANTARBEIDERFORBUNDET (HRAF):

44.	Eli Ljunggren	Forfall
45.	Bjarne Løvteit	
46.	Øystein Eriksen	

NORSK JERNBANEFORBUND (NJF):

47.	Kjell Atle Brunborg
48.	Øystein Sneisen

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND (NKIF):

49.	Birger Blomkvist	
50.	Roger Berg Johansen	Vararepresentant
51.	Ivar-Kristian Kaalstad	
52.		Forfall representant og vararepresentant
53.	Per Tronvoll	Vararepresentant

NORSK KOMMUNEFORBUND (NKF):

54.	Anne-Grethe Skårdal	
55.	Håvard Hegerberg	
56.	Nina Solem	
57.	Svein Kristiansen	
58.	Anne Kaurin Hall	
59.	Eva Vida Berg	
60.	Jan Helge Gulbrandsen	
61.	Arne Sveen	
62.	Hallstein Mutnes	Vararepresentant – Ikke tilstede
63.	Randi Aronsen	
64.	Geir Mosti	
65.	Ragnar K. Olsen	Vararepresentant
66.	Toralf Nilsen	
67.	Freddy Lindquist	
68.	Margot Kvalvik Fon	
69.	Finn Bærland	

NORSK LOKOMOTIVMANNSFORBUND (NLF):

70.	Øystein Aslaksen
-----	------------------

MUSIKERNES FELLESORGANISASJON (MFO):

71.	Arnfinn Bjerkestrand
-----	----------------------

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND (NNN):

72.	Johnny Hagen	
73.	Diana Montes	
74.	Morten Brostrøm	
75.	Anne Berit Aker Hansen	
76.	Terje Falstad	Permisjon 04.06
77.	Sølvi Nybakk	Ikke tilstede

NORGES OFFISERSFORBUND (NOF):

78.	Trond Jørgensen	Vararepresentant
-----	-----------------	------------------

NORSK OLJE- OG PETROKJEMISK FAGFORBUND (NOPEF):

79.	Øivind Gregersen	
80.	Torbjørn Teigland	
81.	Lill Heidi Bakkerud	
82.	Jon Fjose	Vararepresentant

NORSK POST- OG KOMMUNIKASJONSFORBUND (NPK):

83.	Ingeborg Sætre	
84.	Hans Fredrik Danielsen	
85.	Paul Magnus Gamlemshaug	
86.	Arne Andreassen	
87.	Thore Strøm	Vararepresentant

NORSK SJØMANNSFORBUND (NSF):

88.	Rigmund Storøy
89.	Jørn Halsen
90.	Marlèn Hauge

SKOLENES LANDSFORBUND (SL):

91.	Gro Standnes
-----	--------------

NORSK TJENESTEMANNSLAG (NTL):

92.	Tor-Arne Solbakken	
93.	Arne Klausen	
94.	Ulrik Sverdrup	Vararepresentant
95.	Synnøve Kitdal	
96.	Tone Rønoldtangen	
97.	Tone Sønsterud	
98.	Einar Arnulf	

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND (NTF):

99.		Forfall representant og vararepresentant
100.	Roger Haagensen	Vararepresentant – Ikke tilstede
101.	Torbjørn Reigstad	Ikke tilstede

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND (NTAF):

102.	Hildegunn Brune
------	-----------------

NORSKE IDRETTSUTØVERES SENTRALORGANISASJON (NISO):

103.	Morgan Andersen	Ikke tilstede
------	-----------------	---------------

ØSTFOLD FYLKE:

104.	Hilde Torgersen
------	-----------------

OSLO FYLKE:

105.	Kleiv Fiskvik
------	---------------

AKERSHUS FYLKE:

106.	Halvor Kringhaug
------	------------------

HEDMARK FYLKE:

107.	Frank Bjørneseth
------	------------------

OPPLAND FYLKE:

108. Størk Hansen

BUSKERUD FYLKE:

109. Gerd Eva Volden Vararepresentant

VESTFOLD FYLKE:

110. Thor Åge Christiansen

TELEMARK FYLKE:

111. Jan Grini

AUST-AGDER FYLKE:

112. Hans J. Fjellidal

VEST-AGDER FYLKE:

113. Terje Næss

ROGALAND FYLKE:

114. Turi Søndervik

HORDALAND FYLKE:

115. Haldis Revheim

SOGN OG FJORDANE FYLKE:

116. Atle Reidar Sandnes

MØRE OG ROMSDAL FYLKE:

117. Marit Thorsteinsen

SØR-TRØNDELAG FYLKE:

118. Forfall representant og vararepresentant

NORD-TRØNDELAG FYLKE:

119. Per Moen

NORDLAND FYLKE:

120. Ulf Iversen

TROMS FYLKE:

121. Sylvi Nergård Vararepresentant

FINNMARK FYLKE:

122. Tor-Inge Hoaas

SEKRETARIATET:

123.	Gerd-Liv Valla	
124.	Roar Flåthen	
125.	Finn Erik Thoresen	
126.	Bente N. Halvorsen	
127.	Arnfinn Nilsen	
128.	Hans O. Felix	Forfall
129.	Kjell Bjørndalen	
130.	Jens Petter Jensen	
131.	Sture Arntzen	Forfall
132.	Olav Støylen	Forfall
133.	Jan Davidsen	
134.	Gunhild Johansen	
135.	Torbjorn Dahl	
136.	Morten Øye	
137.	Turid Lilleheie	

VARAREPRESENTANTER TIL SEKRETARIATET:

138.	Per Gunnar Olsen	
139.	Rita Lekang	
140.	Ellen Stensrud	
141.	Trine Lise Sundnes	
142.	Odd Christian Overland	
143.	Leif Sande	
144.	Magnus Midtbø	Forfall
145.	Per Østvold	
146.	Oddrun Remvik	
147.	Ove Dalsheim	
148.	Roger Andersen	
149.	Erik Bratvold	Permisjon 04.06
150.	Jens Hoel	

HK FAGBEVEGELSE

151. Per Syversen

ARBEIDERNE OPPLYSNINGSFORBUND I NORGE (AOF):

152. Borre Pettersen Forfall

REVISJONSUTVALGET:

153.	Brit Renngård	
154.	Tom Røisi	
155.	Steinar Karlsen	Representant for FF
156.	Margot Kvalvik Fon	Representant for NKF

SAMARBEIDSKOMITEEN LO/DNA:

157.	Thorbjørn Jagland	Forfall
158.	Jens Stoltenberg	Forfall
159.	Hill-Marta Solberg	Forfall
160.	Martin Kolberg	
161.	Finn Jota	

LO-SKOLEN, SØRMARKA:

162. Einar S. Birkeland Forfall

GJESTER:

163.	Tor Aspengren	Forfall
164.	Einar Strand	
165.	Liv Buck	Forfall
166.	Ole Knapp	Forfall
167.	Esther Kostøl	
168.	Svein-Erik Oxholm	Forfall
169.	Leif Haraldseth	
170.	Yngve Hågensen	
171.	Jan Kr. Balstad	Forfall
172.	Evy Buverud Pedersen	

LOs DISTRIKTSKONTORER:

173.	Rolf-Thore Hildebrandt	
174.	Kari Hauge	
175.	Olav Lund	
176.	Åge V. Nordby / Iver Erling Støen	
177.	Aud Watnebryn	
178.	Svein Fjæstad	
179.	Knut Liljeberg	
180.	Agnes Norgaard	
181.	Per-Kristian Finstad	
182.	Svein Fjellheim	
183.	Vigdis Ravnøy	
184.	John Bjarne Hjelmeland	
185.	Mellvin Steinsvoll	
186.	Kjell Flones	
187.	Liv Thun	
188.	Øivind Silåmo	
189.	Jan H. Elvheim	
190.	Bjørn Johansen	

LOs ANLEGGSKONTOR I HAUGESUND:

191.	Kåre Karlsen	
------	--------------	--

LO-KONTORET I BRUSSEL:

192.	Knut Arne Sanden	
------	------------------	--

LO-AKTUELT:

193.	Svein-Yngve Madssen	
------	---------------------	--

KARTELLENE:

194.	Jørn Th. Prangerød	
195.	Berit Berg	
196.	Odd Strand	

ERNST & YOUNG

197.	Erik T. Christiansen	
198.	Helge Bettmo	

LOs ADMINISTRASJON:

Kåre Myrvold	
Sobia Bashir	
Mona Westby	
Knut Bodding	
Jenny Ann Hammerø	
Øivind T. Hansen	
Martin Steen	
Magne Svendsen	
Hanne Thun	
Trine Holden	
Bjørn Kolby	
Jakob Wahl	
Tor Andersen	
Anthony Kallvig	Forfall
Stein Reegård	
Eystein Gjelsvik	Forfall
Øystein Nilsen	
Karin Enodd	
Mie Opjordsmoen	Forfall
Jon Ivar Nålsund	
Karin Beate Theodorsen	Ikke tilstede
Ståle Dokken	
Øivind Hvattum	
Nina Tangnæs Grønvold	
Christiane Solheim	
Jan Lajord	
Tove Haug	
Knut Endreson	
Tor Harald Berg	
Kazimierz Kulas	
Aina Lundkvist	
Thorstein Pedersen	
Kine Smith Larsen	

